

Årsredovisning 2018

2018

Bolagsstämma 25 april 2019

**Bolagsstämman äger
rum den 25 april 2019
kl 13.00 i Ljungby Arena,
Fritidsvägen 5, Ljungby.
Välkommen!**

Innehåll

Verksamheten

- 4-5 Genom samarbete gör vi skillnad
- 6-7 Året i händelser och nyckeltal 2018
- 8-9 Vd:n har ordet

Finansiell rapportering

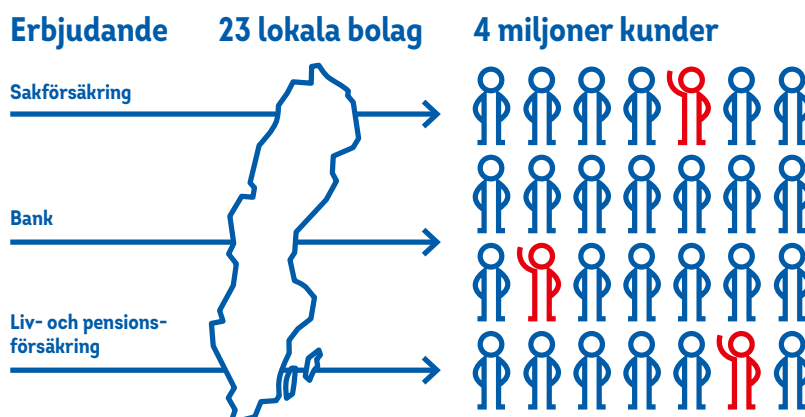
- 10-17 Förvaltningsberättelse
- 18 Femårsöversikt
- 18 Resultaträkning
- 19 Resultatanalys för moderbolaget
- 19 Noter till resultatanalys för skadeförsäkringsrörelsen
- 20-21 Balansräkning för koncernen och moderbolaget
- 22 Rapport över förändringar i eget kapital för koncernen och moderbolaget
- 22 Kassaflödesanalys
- 23-52 Noter till resultat och balansräkning
- 53-55 Revisionsberättelse

Bolagsstyrning

- 56 Bolagets fullmäktige
- 56 Styrelse, revisorer och valberedning
- 56 Ledningsgruppen
- 57 Styrelsens arbetsordning
- 58 Samverkan som stärker Länsförsäkring Kronoberg

Om länsförsäkringsgruppen

Länsförsäkringar består av 23 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB, som är bankens moderbolag. Länsförsäkringsbolagen ägs av försäkringskunderna, och kundägandets principer utmärker även bankverksamheten. Genom respektive länsförsäkringsbolag får kunderna ett helhetserbjudande inom bank, försäkring och fastighetsförmedling. Utgångspunkten är den lokala närvaron och förankringen - erfarenheten visar att lokal beslutskraft, kombinerad med gemensam förvaltning och affärsutveckling, skapar ett mervärde för kunderna. Grundläggande är också en långsiktig omsorg om kundernas trygghet: Det finns inga externa aktieägare och kundernas behov och krav är därför det primära uppdraget. Länsförsäkringsgruppen har mer än 4 miljoner kunder och cirka 6 400 medarbetare.

Genom samarbete gör vi skillnad

Ett tryggare Kronoberg för alla, på alla plan. Det skapar vi inte på egen hand. Det gör vi tillsammans med över 100 engagerade medarbetare, de bästa trygghetslösningarna, genom goda relationer och närhet till våra kunder och via hållbara samarbeten med föreningsliv och organisationer i länet. Fjolåret fyllde vi med personliga möten och kundunika upplevelser. Möt några av dem som skapade mer trygghet i vardagen tillsammans med Länsförsäkring Kronoberg 2018 och se filmerna om dem på www.LFkronoberg.se/trygghetivardagen.

Dennis Jonsson och Hanna Dickner i Växjö har lagt till nya **försäkringar och banktjänster** i takt med att familjen har vuxit och flyttlasset gått till större bostad. "Största fördelen är att Länsförsäkring Kronoberg tar hand om alla de bitarna så att vi kan fokusera på annat, familjen till exempel", säger Hanna.

Mjölk- och köttbönderna Frida och Tobias Holmqvist i Skaransmåla utanför Tingsryd förlorade halva sin foderproduktion i sommarens torka. Med **rådgivningsbidrag från Länsförsäkring Kronoberg** jobbar de skadeförebyggande och planerar växtodlingen 2019 tillsammans med Hushållningssällskapet.

Vi har inlett ett treårigt **samarbete med "Prata på riktigt"**, utvecklarna av Ajabaja, ett spel för att få barn att prata kring ämnen som mobbing, diskriminering och kränkande behandling. Hittills har 450 spel delats ut till alla förskolor och fritidshem i Växjö kommun. Ambitionen är att dela ut spel i hela Kronobergs län.

Den lokala förankringen är en av Länsförsäkring Kronobergs största styrkor enligt Sara Korsberg och Klas Holmgren på Älmhultskontoret. "Här händer det ofta att kunder kikar in bara för att prata en stund och kanske ta en kaffe med oss", säger Klas.

Året i händelser

Skadeförebyggande arbete

Vårt skadeförebyggande arbete är en del i vårt hållbarhetsarbete och en viktig del i hela vår verksamhet. Exempelvis har vi genom vår samarbetspartner installerat över 700 st brand- och inbrottslarm samt genomfört en rad olika informationsträffar i syfte att främja skadeförebyggande insatser mot inbrott. Vi har dessutom arrangerat ett stort antal träffar under parollen Grannsamverkan i samarbete med polisen. För sextonde året i rad samlade vi också in skrot och miljöfarligt avfall hos våra lantbrukskunder. Sammanlagt tog vi hand om 163 ton lantbruksskrot och 32 ton miljöfarligt avfall.

Lokal närvaro skapar nöjda kunder

Länsförsäkringar har för femte året i rad Sveriges mest nöjda privatkunder inom bank enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI). Utmärkelsen har vi fått tretton gånger de senaste femton åren. Vi har dessutom de mest nöjda kunderna inom bolån, försäkring privat, försäkring företag, privat pension och Fastighetsförmedling. Vi finns på plats överallt i landet, och vi är övertygade om att det är en av anledningarna till varför kunderna är så nöjda. Närvaron ger oss lokalkännedom – vi brukar säga att vi bor på samma gata som våra kunder. En annan anledning till de goda betygen är troligen vår vilja att förstå vad kunderna behöver och i vilka kanaler de behöver det. Men bra kan alltid bli bättre och vi siktar på ännu nöjdare kunder vid nästa SKI-mätning.

Hållbarhetspriset

För tredje året i rad delade Länsförsäkring Kronoberg ut Hållbarhetspriset till en person, organisation eller företag i Kronoberg som förtjänar att prisas för en gärning, idé eller insats som har gjort verklig skillnad för människor, miljön eller närområdet. Fritidsbanken i Ljungby och Tingsryd mottog Hållbarhetspriset 2018 för det

målmedvetna och långsiktiga arbete som görs inom verksamheten för ett mer hållbart Kronoberg i rörelse. Motiveringen lyder: Årets vinnare har tagit "lånandet" till en helt ny nivå. Genom ett smart utnyttjande av resurser och uppmaning till rörelse visar de på ett tydligt sätt hur alla kan vara med och bidra. Med en tydlig kommunikation till både deltagare och samarbetspartners är initiativet ett levande bevis på hur civilsamhället kan medverka i omställningen till ett mer hållbart samhälle.

Stor ökning av försäkringar

Länsförsäkring Kronoberg har haft en fortsatt god tillväxt på försäkringssidan. Nettoökningen under året blev cirka 3 900 försäkringar varav cirka 3 100 var privatförsäkringar. Bolaget har nu totalt 173 000 försäkringar, varav 130 000 är för privatkunder.

Hållbarhetsfilm med Reuters

I Länsförsäkringsgruppen stöttar vi FN:s globala hållbarhetsmål och vi gör allt vi kan för att bidra till ett mer hållbart samhälle. Det gör vi genom att jobba med ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet. Under 2018 producerade nyhetsbyrån Reuters i London en serie filmer där bolag från hela världen beskriver hur de i sin verksamhet stöttar FN:s globala hållbarhetsmål. Vi blev tillfrågade om att delta och tackade ja.

I filmen beskriver representan-

ter från både länsförsäkringsbolagen och LFAB hur vi jobbar med frågorna. De som medverkar i filmen är bland andra Beatrice Kämpe Nikolausson, vd på Länsförsäkring Kronoberg och Pär Holmgren, naturskadespecialist LFAB. Hur vi hanterade stormen Gudrun och vilka lärdomar vi dragit av denna enorma katastrof är exempel på saker som tas upp i filmen. Genom att kraftsamla kring FN:s globala hållbarhetsmål tillsammans inom Länsförsäkringsgruppen kan vi göra stor skillnad för en mer hållbar utveckling.

Växjö Lakers & Locker Room Talk

2017 inledde vi ett långsiktigt samarbete med Växjö Lakers där de bärande delarna var trygghet, omtanke och inkluderande barn- och ungdomshockey. Samarbetet har sin grund i Växjö Lakers ungdomsverksamhet och har som avsikt att sätta agendan för en välkomnande, positiv och utvecklande miljö och kultur både på och utanför isen. Locker Room Talk Sverige är en ideell organisation som arbetar förebyggande med att främja jämställdhet och schyssta attityder för att förändra snacket i omklädningsrummet. Under 2018 har samarbetet växlat upp och Växjö Lakers är nu den första ishockeyklubben i hela världen att tillsammans med Locker Room Talk ta ett helhetsgrepp för att förändra snacket i omklädningsrummet. Ett grepp där vi tillsammans bidrar till att utbilda aktiva spelare och ledare för att se till att det finns en jämställd miljö med schysst attityd där alla ska känna sig trygga och välkomna för den man är.

Sveriges största brandövning

2018 var första året som vi, tillsammans med de 22 andra länsbolagen i landet, deltog i kampanjen Sveriges största brandövning. Alla har säkert varit med om en brandövning någon gång. Men hur många har egentligen gjort en där hemma? Trots att de allra flesta bränder där människor skadas sker i hemmen är det få av oss som har gjort slag i saken och brandövat med våra nära och kära. Med kampanjen Sveriges största brandövning vill vi få fler att brandöva hemma. Under hösten gick kampanjen brett i många olika kanaler, med fokus på sociala medier och hemsida. Kampanjen fick ett stort genomslag och syntes väl under kampanjveckan. Kampanjen är en del i vårt skadeförebyggande arbete mot bränder.

Året i siffror – nyckeltal

Bolagets **sakförsäkringsrörelse** stärkte ytterligare sin marknadsposition i Kronoberg. Premieintäkten för egen räkning (f.e.r) ökade med MSEK 31 till MSEK 534 under året. Samtliga rörelsegränar ökade sina premiebestånd; företag med 5 procent, motor med 6 procent, privat och lantbruk med 5 respektive 4 procent.

Antalet registrerade skador ökade under 2018 med ca 9 procent till totalt 25 800 skador. 20 storskador (skador överstigande MSEK 1) inrapporterades under året och totalkostnaden för dessa uppgick till MSEK 64, vilket kan jämföras med 17 storskador motsvarande MSEK 48 under år 2017. **Koncernens försäkringstekniska resultat** före återbäring och rabatter uppgick för 2018 till MSEK 42,7 (48,9).

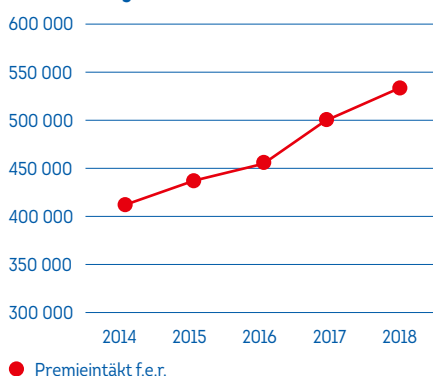
Totalavkastningen på bolagets **finansportfölj** uppgick till 3,2 (7,8) procent, motsvarande MSEK 81,5 (176,1). Marknadsvärdet på bolagets placeringstillgångar uppgick vid årets slut till MSEK 2 646 (2 483).

Bankverksamheten fortsatte att utvecklas positivt under 2018. Affärsvolymen, det vill säga den samlade förändringen av inlåning, utlåning och spara, ökade med 7 procent, motsvarande MSEK 576, till totalt MDR 8,7. Verksamhetens resultat före kreditförluster uppgick till MSEK 0,3 (0,7), vilket är bättre än årsmålet. Det positiva resultatet förklaras av lägre kostnader i bankverksamheten samt högre övriga intäkter. Årets resultat efter kreditförluster uppgick till MSEK 0,0 (2,3).

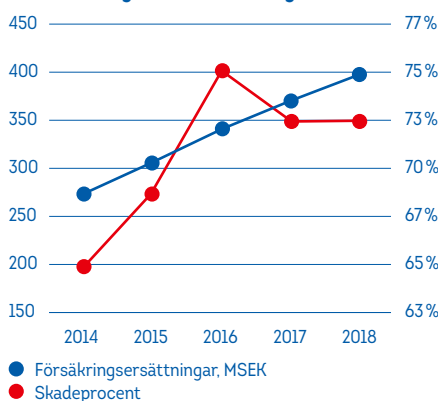
Under 2018 har både inflytt av externt kapital och nyförsäljning varit i stort fokus i **Livverksamheten**. Flertalet av de uppsatta volymmålen för 2018 uppnåddes och det totala rörelseresultat för Liv uppgick till MSEK 0,4 (0,7).

Siffrorna inom parentes avser 2017.

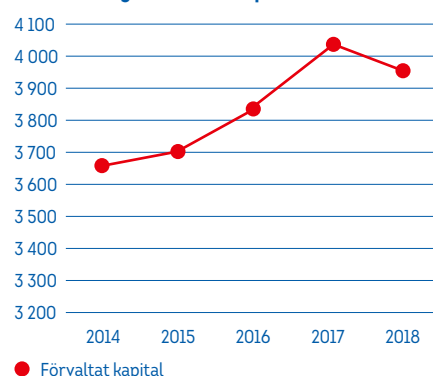
Sakförsäkring – Premieintäkt f.e.r.

Sakförsäkring – Skadeutveckling

Livförsäkring – Förvalt kapital, MSEK

Nyckeltal

Sakförsäkring, MSEK

	2018	2017
Premieintäkt	534	503
Skadekostnader	-389	-366
Återbäring	-40	-60
Tekniskt resultat	3	-11

Affärsvolym Bank, MSEK

	2018	2017
Bank, inlåning	2 613	2 511
Bank, utlåning	5 226	4 786
Sparande*	854	820
Total affärsvolym	8 693	8 117

*Fond, ISK och IPS - Marknadsvärde den 31 december

Sammanfattning, MSEK

	2018	2017
Resultat före återbäring		
Försäkringsrörelsen	43	49
Kapitalavkastning	64	164
Förmedlad affär	1	3
Resultat före skatt	107	217

Övriga nyckeltal

	2018	2017
Skadeprocent, %	73	73
Totalkostnadsprocent, %	92	90
Driftskostnadsprocent, %	20	18

Livförsäkring, MSEK

	2018	2017
Inbetald premie	185	184
Förvalt kapital	3 956	4 034

Övriga nyckeltal

	2018	2017
Balansomslutning, MSEK	3 044	2 872
Konsolideringsgrad, %	295	300
Totalavkastning, kapitalförvaltning, %	3,2	7,8
Antal anställda, st	109	95
Kapitalkvot	245	206

Tillsammans skapar vi trygghet och möjligheter

Med 2018 summerar Länsförsäkring Kronoberg en strategiperiod med en fantastisk utveckling. God tillväxt på försäkringssidan, en starkt växande bankverksamhet och toppbetyg från våra kunder ger bolaget en stabil plattform när vi nu formar verksamheten för fortsatta framgångar.

Tillsammans skapar vi trygghet och möjligheter. Så lyder Länsförsäkring Kronobergs vision i strategin för 2019–2024. Visionen innebär att vi vill göra skillnad för våra kunder i vardagen. Det gör vi genom att främja en utveckling som bygger på hållbart värdeskapande, engagerade och kompetenta medarbetare med nöjda kunder som främsta mål. Mer konkret handlar det om att sätta kundens behov i centrum, visa omtanke, vara innovativa och effektiva och inte minst genom att ta oss tid att göra det lilla extra i varje möte.

Under 2018 har vi lagt grunden för att möta de möjligheter och utmaningar vi står inför och tagit fram en ny operativ modell för en framtidssäkrad organisation. I denna har vi utökat fokus på hållbarhet. Vi väljer att samla hela försäkringsaffären under ett gemensamt ledarskap och vi förstärker stödjande funktioner för att möjliggöra fortsatt utveckling samtidigt som vi frigör tid för affärsverksamheten. Genom att tillföra kapacitet för bättre analys och datadrivet beslutsfattande lägger vi en viktig grund för fortsatt tillväxt och utveckling av verksamheten.

Fortsatt starkt förtroende

Vi har en fin plattform att bygga på. Våra kunder är nöjda och vårt varumärke är omtyckt, vilket bevisas av att samtliga affärsverksamheter fått värdefulla utmärkelser under 2018. Enligt Svenskt Kvalitetsindex har vi Sveriges nöjdaste kunder i hela sex kategorier. För fjärde gången har Länsförsäkringar utsetts till Sveriges mest hållbara försäkringsbolag av Sustainable Brand Index, vilket är särskilt glädjande då det är Nordens största konsumentundersökning om hållbarhet. Vi har dessutom årets starkaste varumärke inom försäkring, enligt Evimetrix Swedish Brand Award.

Även i våra egna mätningar ser vi att våra kunder är mycket nöjda och att de gärna rekommenderar oss till vänner och bekanta. Mätningarna hjälper oss att förstå hur våra kunder upplever sina möten med oss, vad vi är bra på och vad vi kan förbättra. Det är tydligt att vi gör många saker rätt. Men bra kan bli bättre. Vi är stolta och glada men inte klara.

Hållbarhet i fokus

Under året har vi tagit fram en fördjupad hållbarhetsstrategi som omfattar såväl ekonomiskt, miljömässigt som socialt ansvarstagande för en hållbar utveckling där vi lever, bor och verkar. Hållbarhet handlar i grunden om trygghet och som bolag har vi en unik möjlighet att på ett konkret sätt bidra till ett tryggare samhälle. Vår strävan har alltid varit att minska försäkringstagarnas skador både till antal och omfattning. Under året har vi fortsatt vårt skadeförebyggande arbete med fokus på att minska bränder, vattenskador och stölder. Ett framgångsrikt skadeförebyggande arbete har inte bara ekonomisk betydelse för våra kunder. Det bidrar till minskat personligt lidande, en bättre miljö och ett säkrare samhälle. Vi fortsätter att ta en aktiv roll i samhället för att vi vill och tror att vi kan vara med och göra skillnad.

Trygga barn och ungdomar

Genom initiativ som skapar en inkluderande och aktiv miljö för våra ungdomar bidrar vi till att skapa trygghet även för nästa generation kronobergare. Länsförsäkring Kronoberg samarbetar med ett hundratal föreningar i Kronobergs län för en trygg och meningsfull fritid för unga. Vi skapar samhällsnytta genom att bidra till bättre hälsa, ökad integration och förebygga utanförskap. Vårt fokuserade arbete med barn och unga fördjupades därför under året, inte minst genom vårt samarbete med Växjö Lakers och organisationen Locker Room Talk Sverige, Nattfotboll i samarbete med Östers IF och samverkan med kommun och förskolor kring spelet Ajabaja, i syfte att motverka mobbing.

Vi växer i alla affärer

Genom vårt kundbemötande skapar vi förtroende. Det ger resultat. På försäkringssidan ökar vi med 3 900 försäkringar under 2018. Totalt har vi nu 173 000 försäkringar samlade i bolaget. På motorsidan kan vi för första gången erbjuda en lokal märkesförsäkring över hela Sverige, i samarbete med övriga bolag inom Länsförsäkringsgruppen och Toyota och Lexus.

Även i banken har vi en fortsatt stark tillväxt och affärsvolymen ökade med 576 miljoner kronor under 2018. Det betyder att bankverksamheten nu har en total affärsvolym på 8,7 miljarder kronor.

Under året har vi haft glädjen att bilda Länsförsäkringsgruppens första skogsbolag – Hällefors Tierp Skogar AB. Genom att ta en aktiv roll i omstruktureringen av Bergvik Skog kommer Länsförsäkringsgruppen att direktäga drygt 80 000 hektar produktiv skogsmark i Uppland och Örebro län. Det är en grön investering som blir en del av vår ansvarsfulla kapitalförvaltning.

Rekordstor återbäring 2019

Vi kan se tillbaka på ett år av fortsatt värdeskapande och hållbar tillväxt i bolaget och för våra kunder. Vi växer inom både bank och försäkring, tvärs alla segment och affärgrenar, vilket är mycket positivt. Ett flertal storskador under året tillsammans med ett tufft börsår påverkar lönsamheten. Trots det når vi sammantaget ett starkt och stabilt resultat som överträffar målet.

Det betyder att vi kommer att kunna ge en rekordstor återbäring till alla våra kunder. Till de 60 miljoner kronor som avsattes 2017 lägger vi nu 40 miljoner och kommer under 2019 att betala ut hela 100 miljoner kronor i återbäring. Det lönar sig att vara kund i ett kundägt bolag.

Med sikte på 2024

År 2018 var ett händelserikt och bra år för Länsförsäkring Kronoberg. Med Sveriges nöjdaste kunder ombord och en stark medvind i form av ett av landets mest omtyckta varumärken, ser vi med tillförsikt på vår fortsatta resa. Vi har fullt fokus på de anpassningar som behöver göras för att ge våra kunder en enklare vardag och tryggare framtid. Det är en inspirerande utmaning där vi tillsammans med våra kunder, medarbetare och samarbetspartner tar sikte på 2024.

Ett stort tack till alla våra kunder för att ni ger oss förtroendet att skapa trygghet och möjligheter tillsammans. Jag vill också framföra ett stort tack till alla medarbetare och samarbetspartners för er hängivenhet i att skapa meningsfulla och kundunika upplevelser i vardagen för våra kunder. Det är en värdefull del av vårt dna och vår själ.

Beatrice Kämpe Nikolausson
Verkställande direktör

Förvaltningsberättelse 2018

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkring Kronoberg avger härmed årsredovisning för 2018, bolagets 217:e verksamhetsår.

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkring Kronoberg (org nr 529501-7189) samt dotterbolagen Länsgården AB (org nr 556683-4015), Lejonet 5 Fastigheter AB (559091-4189), Linneus Fastigheter AB (559091-4197) Astrad Fastigheter AB (559091-4171) och Länsförsäkring Kronoberg Skog AB (559180-4389).

Verksamhet, inriktning

Länsförsäkring Kronoberg har sitt verksamhetsområde i Kronobergs län. Bolaget erbjuder ett brett utbud av försäkringar och banktjänster för privatpersoner, företag och lantbruk.

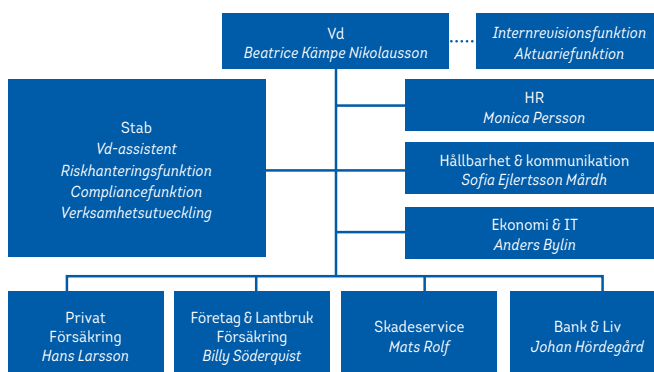
Förutom verksamhet där Länsförsäkring Kronoberg har egen koncession erbjuder bolaget försäkring inom såväl sak- som livförsäkringsområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB (LFAB) och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna. Genom Länsförsäkringar Fastighetsförmedling erbjuds även fastighetsmäklartjänster. Bolaget är även delaktigt i olika gemensamma återförsäkringsaffärer inom Länsförsäkringsgruppen.

Organisation och struktur

Länsförsäkring Kronoberg ingår som ett av 23 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag i Länsförsäkringsgruppen. Gemensamt äger gruppen Länsförsäkringar AB. Länsförsäkring Kronobergs andel i Länsförsäkringar AB är 2,3 procent. Vidare äger de lokala länsförsäkringsbolagen, Länsförsäkringar Sak och Länsförsäkringar Liv Humlegården Holding I, varav Länsförsäkring Kronobergs ägarandel är 1,4 procent.

Bolaget är självständigt och ömsesidigt, vilket betyder att ägarna utgörs av bolagets sakförsäkringskunder. Dessa har inflytande på verksamheten genom att de väljer de 59 fullmäktigeledamöter, som skall företräda dem på bolagsstämman. Bolagsstämman utser bolagets styrelse som består av sju stämموvalda ledamöter. Därutöver ingår verkställande direktören och två personalrepresentanter i styrelsen. Bolagsstämman utser revisorer.

Länsförsäkring Kronobergs organisation är indelad i fyra affärsområden.

Verkställande direktör, affärsområdeschefer, ekonomichef, HR-chef, hållbarhets- och kommunikationschef samt en facklig representant ingår i företagets ledningsgrupp. Bolaget har kontor i Växjö, Ljungby och Älmhult. Länsförsäkring Kronoberg har två intressebolag enligt not 18. Bolagets ägarandel uppgår till 45 procent i Hjalmar Petri Holding AB, en av de ledande privata aktörerna på fastighetsmarknaden i Växjö. Vidare är Länsförsäkring Kronoberg en av tre delägare i LF Affärsservice Sydost AB. I bolaget ingår funktionerna redovisning, IT och telefoni.

Viktiga händelser 2018

- Bolagets redovisade resultat, före dispositioner och skatt, exklusive avsättning till återbäring, uppgick till MSEK 107.
- Bolaget avsatte MSEK 40 i återbäring.
- Fortsatt stark tillväxt i försäkringsrörelsen med 3 900 försäkringar i nettoökning, motsvarande MSEK 31 i premieökning.
- Affärsvolymen i Bank växte under året med MSEK 576.
- Enligt Svenskt kvalitetsindex (SKI) har Länsförsäkringar Sveriges mest nöjda kunder i sex kategorier: Försäkring privat, Försäkring företag, Privat pension, Bank privat och Bolån samt Fastighetsmäklare.
- Under året fokuserade bolaget på sju bolagsgemensamma förbättringsprogram: Framtidens arbetsplats och kundmöte, Framtidssäkrad organisation, Kontinuitet och säkerhet, implementeringen av nya systemstöd genom projekten Ett Sak och Bancs samt implementeringen av de nya regelverken IDD och GDPR.
- Länsförsäkringar har för fjärde gången utsetts till Sveriges mest hållbara försäkringsbolag av Sustainable Brand Index - Nordens största konsumentundersökning om hållbarhet.
- Bolaget har under 2018 inlett ett samarbete med Växjö Lakers som tillsammans med Locker Room Talk därmed blir den första ishockeyföreningen, internationellt och nationellt, som tar ett helhetsgrepp för att utbilda aktiva spelare och ledare för att se till att det finns en jämställd miljö med schysst attityd där alla ska känna sig trygga och välkomna för den man är.
- Tillsammans med de 22 andra länsförsäkringsbolagen i landet, genomfördes kampanjen Sveriges största brandövning.
- Fritidsbanken i Ljungby och Tingsryd mottog Hållbarhetspriset 2018 för det målmedvetna och långsiktiga arbete som görs inom verksamheten för ett mer hållbart Kronoberg i rörelse.
- För sextonde året i rad samlade vi in skrot och miljöfarligt avfall hos våra lantbrukskunder. Sammanlagt tog vi hand om 163 ton lantbruksskrot och 32 ton miljöfarligt avfall.
- Under 2018 påbörjades ett förbättringsprogram inom LF Affärsservice Sydost AB i syfte att skapa en framtidssäkrad IT-funktion.
- Under 2018 rekryterades 19 nya medarbetare.
- Vid fullmäktigevalmötet i november 2018 utökades fullmäktige med en ledamot i Markaryd.

Utveckling av bolagets verksamhet, resultat och ställning

Sammanfattning

- Bolagets sakförsäkringsrörelse stärkte ytterligare sin marknadsposition i Kronoberg. Premieintäkten f.e.r ökade med MSEK 31 till MSEK 534 under året. Premiebeståndet ökade i samtliga rörelsegrenar; företag med 5 procent, motor med 6 procent, privat och lantbruk med 5 respektive 4 procent.
- Antalet registrerade skador ökade med 9 procent till totalt 25 800 skador. Totalt uppgick skadekostnadsprocenten till 72,8 (72,8). 20 storskador (skador överstigande MSEK 1) inrapporterades under året och totalkostnaden för dessa uppgick till MSEK 64, vilket kan jämföras med 17 storskador motsvarande MSEK 48 under år 2017.
- Koncernens försäkringstekniska resultat före återbäring och rabatter uppgick till MSEK 42,7 (48,9).
- Totalavkastningen på bolagets finansportfölj uppgick till 3,2 (7,8) procent, motsvarande MSEK 81,5 (176,1).
- Den totala affärsvolymen inom bankverksamheten ökade med MSEK 576, motsvarande 7 procent och vid utgången av år 2018 uppgick den totala affärsvolymen till MSEK 8 693 (8 117). Verksamhetens resultat före kreditförluster uppgick till MSEK 0,3 (0,7).
- Livverksamhetens resultat uppgick till MSEK 0,4 (0,7). Under 2018 så har livverksamhetens inbetalda premie ökat från MSEK 184 till MSEK 185.

Försäkringsrörelsen

För fjärde året i rad tog Länsförsäkringar hem förstaplatsen när Svenskt Kvalitetsindex mätte försäkringsbolagens kundnöjdhet för privatpersoner. Länsförsäkringar toppade även SKI-listan för Sveriges mest nöjda företagskunder inom försäkring. Under 2018 har Länsförsäkring Kronoberg fortsatt att genomföra lokala kundnöjdhetsundersökningar, vilka fortsatt visade på hög kundnöjdhet och att en stor andel av kunderna vill rekommendera Länsförsäkring Kronoberg till vänner och bekanta. För att få bättre insikt i hur kunderna upplever bolaget har löpande undersökningar genomförts där kunderna fått möjlighet att direkt lämna sina synpunkter efter avslutat kundmöte.

Det skadeförebyggande arbetet har varit en viktig del i bolagets hållbarhetsarbete och under året har fokus bland annat varit på försäljning av vattenfelsbrytare, brand- och inbrottslarm, spårsändare, genomförande av elbesiktningar och informationskampanjer, genomförande av kampanjen Sveriges största brandövning, grannsamverkan och insamling av skrot och miljöfarligt avfall. I säljledet har arbetet med riskvård fortsatt, vilket är en viktig del i det skadeförebyggande arbetet.

Länsförsäkring Kronobergs sakförsäkringsverksamhet för 2018 visar på en värdeskapande tillväxt. Det försäkringstekniska resultatet för 2018, före avsättning till återbäring, blev 8,0 (9,7) procent av premieintäkten för egen räkning. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat år 2018 uppgick till MSEK 42,7 (48,9) före återbäring. Premieinkomsten ökade med 5,0 procent till MSEK 593,9 (565,4).

PREMIEINTÄKT PER FÖRSÄKRINGSGREN, MSEK

	2018	2017
Sjuk & Olycksfall	20,0	16,8
Hem & Villa	101,9	95,9
Företag & fastighet	155,1	152,5
Motor	147,5	137,3
Trafik	76,4	70,3
Summa direkt försäkring	500,9	472,8
Mottagen återförsäkring*	32,8	30,1
Totalt	533,8	502,8

*Inklusive mottagen trafikaffär

Antalet försäkringar ökade inom samtliga marknadssegment. Av bolagets totala nettotillväxt, motsvarande 3 900 försäkringar, är cirka 80 procent hänförliga till privatmarknaden, främst inom motorfordons-, villahem- samt olycksfallsförsäkringar. Tillväxten har resulterat i ökade marknadsandelar inom samtliga privatsegment.

Även företags- och lantbrukssegmentet fortsatte växa under 2018. På företagssidan ökade premiebeståndet med 5 procent. Lantbrukssegmentet växte med ca MSEK 4,0 i premier. Det låga skadeutfallet inom både företags- och lantbruksaffären har bidragit till förbättrad lönsamhet jämfört med målet för år 2018.

MARKNADSTÄCKNING, %

Direkt försäkring	2018	2017
Hem	41,7	41,3
Villa, Villahem	52,4	51,9
Fritidshus	68,0	67,3
Företag/Lantbruk - Bygg	55,3	56,6
Företag/Lantbruk - Tillverkning	48,7	48,0
Företag/Lantbruk - Tjänster	41,2	43,5
Privatmotor	46,2	46,0

Stora skadehändelser

Under 2018 inträffade 20 skador med en uppskattad skadekostnad på över MSEK 1,0. Sammantaget är den förväntade skadekostnaden för dessa skador MSEK 64. Flertalet av dessa storskador avser bränder i bostäder och byggnader och uppgick till totalt MSEK 60. Den totala skadeprocenten för 2018 uppgick till 72,8 (72,8).

Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet på koncernens placeringstillgångar (inklusive likvida medel och rörelsefastigheter) ökade med MSEK 163 och uppgick vid verksamhetsårets slut till MSEK 2 646 (2 483). Ökningen är hänförlig till marknadsutvecklingen och kassaflöde från årets verksamhet. Koncernens likvida medel uppgick vid årets slut till MSEK 148 (106). Den totala avkastningen på bolagets portfölj uppgick till MSEK 81,5 (176,1), vilket motsvarar en totalavkastning på 3,2 (7,8) procent. Direktavkastningen uppgick till MSEK 47,8 (14,1).

Bolagets organisationsaktie (LFAB) har haft högst totalavkastning under året och står för ca 74 procent av den totala avkastningen i kapitalförvaltningen. Avkastningen på innehavet i LFAB uppgick till 11,3 procent motsvarande MSEK 60. Avkastningen på övriga aktierelaterade tillgångar uppgick -3,4 % motsvarande MSEK -23,8.

Siffror inom parentes avser 2017

TOTALAVKASTNINGSTABELL

TILLGÅNGSSLAG	Marknadsvärde 2017-12-31	Netto- placerat	Marknadsvärde 2018-12-31	Direkt- avkastning	Avkastning KSEK	Avkastning %	Allokering, % 2017-12-31	Allokering, % 2018-12-31
Ränteportfölj	725 466	100 565	826 140	1 347	1 456	0,2	29,2	31,2
Obligationer	613 976	63 746	677 812	1 346	1 437	0,2	24,7	25,6
Företagsobligationer	0		0	0	0	0	0	0
Direktlån	0		0	0	0	0	0	0
Likvida medel	101 509	46 819	148 328	1	1	0	4,1	5,6
Strukt. prod. (obligationsdelen)	9 982	-10 000	0	0	18	0,5	0,4	0,0
Aktieportfölj	684 678	28 732	653 779	35 798	-23 831	-3,5	27,6	24,7
Svenska aktier (noterade)	367 416	42 421	382 434	4 760	-22 641	-6,0	14,8	14,5
Utländska aktier (noterade)	227 520	-10 050	258 723	2 550	-6 197	-2,3	11,2	9,8
Övriga onoterade bolag	36 748		12 622	28 488	4 362	17,1	1,5	0,5
Derivat	2 994	-3 639	0	0	645	86,0	0,1	0,0
LFAB	532 228	0	585 192	6 895	59 859	11,3	21,4	22,1
Organisationsaktier	532 228	0	585 192	6 895	59 859	11,3	21,4	22,1
Fastighetsportfölj	540 551	256	581 050	3 740	43 983	8,2	21,8	22,0
Direktägda fastigheter	111 900	256	111 900	214	214	0,2	4,5	4,2
Fastighetsbolag	428 651		469 150	3 526	43 769	10,3	17,3	17,7
TOTALT	2 482 922	129 552	2 646 161	47 780	81 466	3,2	100	100

Innehaven i Humlegården fastigheter, Bergvik Skog, samt det lokala fastighetsbolaget Hjalmar Petri är de innehav som har haft högst avkastning i de fastighetsrelaterade tillgångarna. Sammantaget uppgick totalavkastningen på fastighetsrelaterade tillgångar till 10,3 procent, motsvarande MSEK 44. Under året har bolaget aktivt bidragit i omstruktureringen av Bergvik Skog, som kommer att leda till direktägd skogsmark tillsammans med flera bolag inom Länsförsäkringsgruppen.

Avkastningen på den totala ränteportföljen uppgick till 0,2 procent.

Bank

Länsförsäkringar Bank är Sveriges femte största retailbank för privatpersoner, företag och lantbruk. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en hög tillväxt, god kreditkvalitet och nöjda kunder.

Enligt Svenskt Kvalitetsindex för 2018 är Länsförsäkringar Bank fortsatt aktören på bankmarknaden med de mest nöjda privat- och bolånekunderna. Utmärkelser som tydligt visar att kunderna ser Länsförsäkringar som en av de främsta aktörerna på den svenska bankmarknaden. Dessutom erhöles pris för fjärde året i rad under den årliga Web Service Award för bästa "mobila upplevelse" via Länsförsäkringars app.

Banken hade en fortsatt positiv utveckling under året. Den totala affärsvolymen i Länsförsäkring Kronoberg ökade med MSEK 576, motsvarande 7,1 procent. Vid utgången av 2018 uppgick affärsvolymen sammantaget till MSEK 8 693 (8 117). Det fortsatt låga ränteläget begränsade dock utvecklingen av inlåningen och höll tillbaka räntenettet under året.

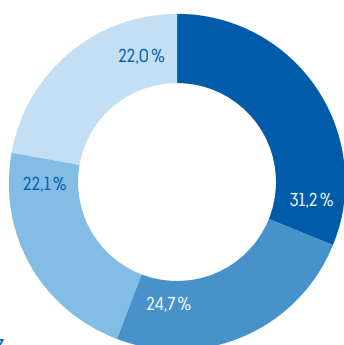
Verksamhetens resultat före kreditförluster uppgick till MSEK 0,3 (0,7) och årets resultat efter kreditförluster till MSEK 0,0 (2,3).

Fastighetsförmedling

Fastighetsförmedlingen är en integrerad del av Länsförsäkring Kronobergs helhetserbjudande. Målet är att erbjuda kunder en trygg bostadsaffär. Verksamheten bedrivs i franchiseform, där Länsförsäkring Kronoberg är franchisegivare för de fem bobutiker som finns i Kronobergs län. Den första bobutiken i Kronoberg startades i Växjö 2007. Den starka tillväxten har fört upp Länsförsäkringar Fastighetsförmedling till positionen som den tredje största aktören på marknaden. Marknadsandelen för Kronoberg ligger på 16 procent för villor och fritidshus och 18 procent för bostadsrätter. Under 2018 erhöles Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utmärkelserna för Sveriges mest nöjda kunder från Svenskt Kvalitetsindex.

PLACERINGSTILLGÅNGARNAS PROCENTUELLA FÖRDELNING

- Ränteportfölj
- Aktieportfölj
- Aktier i Länsförsäkringar AB
- Fastigheter

FINANSIELLA TJÄNSTER, MSEK

	2018	2017
Bank, inlåning	2 613	2 511
Bank, utlåning	5 226	4 786
Sparande*	854	820
Total affärsvolym	8 693	8 117

*Fond, ISK och IPS - Marknadsvärde den 31 december

Siffror inom parentes avser 2017

Liv

Enligt Svenskt Kvalitetsindex för 2018 så är Länsförsäkringar även aktören med de mest nöjda privatpensionkunderna. De inbetalda livpremierna uppgick till MSEK 185 (184) och den årligt avtalade premien ökade med 6 % under 2018. Totalt förvaltad kapital uppgick vid årsskiftet till MSEK 3 956. Resultatet för Bolagets förmedlade livverksamhet uppgick till MSEK 0,4 (0,7).

LIVFÖRSÄKRING, MSEK

	2018	2017
Inbetald premie	185	184
Förvaltad kapital	3 956	4 034

Resultat

Årets resultat före dispositioner och skatt i koncernen, uppgick till MSEK 68 (157), varav det försäkringstekniska resultatet svarade för MSEK 3 (-11). Totalkostnaden, det vill säga skade- och driftskostnader för egen räkning i förhållande till premieintäkt f.e.r, uppgick till 92 (90) procent.

Ersättning och förmåner

Under 2018 så har avtal kopplade till rörliga ersättningar omförhandlats, vilket innebär att per utgången av 2018 så har inga medarbetare i Länsförsäkring Kronoberg rörliga ersättningar. Upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare redovisas i not 35.

Under 2016 fattade styrelsen beslut om att införa företagsmålrelaterad prestationsersättning som ska uppmuntra och belöna goda prestationer som långsiktigt leder till att bolaget utvecklas positivt och skapar värde för ägarna. Målrelaterad ersättning får aldrig begränsa bolagets förmåga att upprätthålla en tillräcklig kapitalbas eller att vid behov säkerställa kapitalbasen. Ersättningen utgår endast

om bolagets resultat exklusive eventuell återbäring och bokslutsdispositioner är positivt. Prestationsersättningen får inte medföra ett negativt resultat. Företagsmålrelaterad prestationsersättning utgår inte till vd och chefer i företagsledningen.

Säkerhet och kontinuitet

Bolagets ledningsgrupp ansvarar för bolagets strategiska krisarbete. Ledningsgruppen har krishanteringsgrupper till sitt förfogande som ansvarar för det operativa krisarbetet. Genom kontinuitetsplaner och beredskapsplaner ska bolagets affärskritiska processer vid eventuella incidenter och störningar, fortsätta på en godtagbar nivå tills verksamheten går att återställa till ett normalt läge. Under 2018 har ett stort fokus legat på att utveckla och förbättra bolagets kontinuitets- samt krishantering. Riktlinjer med tillhörande arbetsinstruktioner är genomgångna och utbildningar har genomförts. Under året har även samtliga medarbetare genomfört en interaktiv säkerhetsutbildning som genomförs en gång per år.

Väsentliga händelser efter verksamhetsårets slut

Styrelsen har beslutat att avsätta MSEK 40 i återbäring på 2018 års resultat. Utbetalning av återbäring avsatt år 2017, MSEK 60, samt år 2018, MSEK 40, d.v.s. sammanlagt MSEK 100, kommer ske under hösten år 2019.

Under 2018 har ett arbete bedrivits i syfte att se över den operativa modellen för bolaget. Verksamheten har vuxit inom alla affärgrenar de senaste åren. Med ambitionen att fortsätta växa och utveckla verksamheten har ett behov av att utvärdera den nuvarande operativa modellen utifrån ett framtidsperspektiv vuxit fram. I organisations-

översynen har strategiska fokusområden, såsom en sammanhållen försäkringsaffär, utökat fokus på hållbarhet, förstärkta och fokuserade stödjande funktioner och förutsättningar för bättre analys och datadrivet beslutsfattande identifierats. Bolagets styrelse har med utgångspunkt från detta beslutat om en ny organisationsstruktur för bolaget som trädde i kraft den 1 januari 2019.

Förväntad framtida utveckling

Med marknadens mest nöjda kunder och en stark medvind, i form av ett av landets mest omtyckta varumärken, har bolaget haft en mycket positiv utveckling inom samtliga verksamheter under de senaste åren med värdeskapande tillväxt som följd. Värdeskapande hållbar tillväxt och att ha Sveriges mest nöjda kunder och omtyckta varumärke är fortsatt strategiska fokusområden och ambitionen framåt inom samtliga verksamheter som bolaget bedriver. Engagerade och friska medarbetare är nyckeln till framgång.

Bolagets hållbarhetsarbete utgår från hjärtat och innebär att skapa trygghet i vardagen för medarbetare, befintliga och nya kunder och i samhället där vi lever, bor och verkar. Fokusområden och specifika insatser kan förändras över tid, men hållbarhetsarbetet kommer alltid drivas med samma hjärta. Grundförutsättningen är en hållbar ekonomi, vilket även möjliggör förflyttningar inom övriga fokusområden i bolagets hållbarhetsarbete framåt, såsom att skapa trygghet i vardagen genom ett hållbart tjänsteerbjudande, vara en engagerad samhällsaktör, utveckla framtidens arbetsplats och stort fokus på klimatansvar och affärsetik.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Allmänt

Bolagets risker beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Bolagets riskhantering beskrivs i not 2 och nedan ges en kort sammanfattning.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Bolagets styrelse har utfärdat riktlinjer för finansförvaltningen i syfte att begränsa risken. Bolaget tillämpar vidare olika skyddsstrategier för att uppnå en ekonomisk säkring av tillgångarna.

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt försäkring bedöms vara väl balanserad. Det maximala självbehållet vid en enskild skadehändelse i direkt försäkring är MSEK 9. Bolagets genomsnittliga skadekostnadsprocent har under den senaste fem årsperioden uppgått till 71 procent av premieinkomsten för egenräkning.

Kreditrisk

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor provisionsersättning Länsförsäkringar Kronoberg skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att provisionsersättningen skall avräknas visst vid var tid av Banken bestämt belopp om minst 80 procent motsvarande de kreditförluster som vid var tid Banken bedömer kommer att belasta Banken avseende av bolaget vid var tid förmedlade lån. Avräkningen kan högst ske mot vad som motsvarar samtliga framtida utbetalningar av provisionsersättning. För år 2018 är denna risk begränsad till MSEK 28,4 (27,3) av årets provisionsersättning. Bolagets

ansvar redovisas under rubriken Ansvarsförbindelser i not 33.

Årets resultat i den förmedlade bankaffären har belastats med återvunna kreditförluster motsvarande MSEK -0,3 (1,6). Kreditrisken i de lån, som bolaget lämnar, bedöms sammantaget vara låg.

Övriga risker

Andra risker är valutarisker, ränterisker och fastighetsrisker.

I övrigt hänvisar vi till not 2.

Hållbarhetsrapport 2018

Länsförsäkring Kronobergs vision, "Tillsammans skapar vi trygghet och möjligheter" utgår från kunden och innebär framförallt att vi sätter kundens trygghet och behov i centrum och att vi är med och leder utvecklingen för en trygg affär och ett tryggt samhälle. Genom att vara ett nav för trygghet i kundernas vardag och i samhället ges möjlighet att göra skillnad för fler.

2018 har bolaget gjort en mappning av verksamheten gentemot FN:s globala hållbarhetsmål. Länsförsäkringsgruppen har arbetat tillsammans för att identifiera de globala mål och delmål som är relevanta för gruppen som helhet att fokusera på. Under 2019 kommer arbetet fortgå på både gruppnivå och bolagsnivå, i syfte att identifiera och implementera relevanta delmål. Följande redogörelse utgör Länsförsäkring Kronobergs hållbarhetsrapport för 2018 i enlighet med Årsredovisningslagen.

Miljö och klimat

Länsförsäkring Kronobergs miljöarbete utgår från verksamhetens identifierade miljöaspekter, vilka revideras årligen. Störst negativ miljöpåverkan har bolaget indirekt genom de brandskador och vattenskador som uppstår hos kunderna. För att minska miljöpåverkan från bränder och vattenskador arbetar vi sedan länge med förebyggande insatser, exempelvis genom installation av brand- och inbrottslarm, vattenfelsbrytare samt via informationskampanjer. Under 2018 initierade bolaget Sveriges största brandövning, i syfte att sprida kunskap om hur bränder i hem kan förebyggas. Vi arbetar också skadeförebyggande genom rådgivning i kundmötet.

Eftersom en stor del av Länsförsäkring Kronobergs kunder äger skog och mark är det viktigt för bolaget att arbeta med förebyggande åtgärder även vad gäller naturskador. Väder- och klimatförändringar kan innebära stor finansiell påfrestning för kunderna. För att förebygga och minska sådana konsekvenser gör Länsförsäkring Kronoberg kontinuerliga riskanalyser, samt simuleringar och skadeberäkningar utifrån händelseanalyser. Bolaget har en lokal naturskadesamordnare som arbetar affärsområdesövergripande med att förebygga och begränsa effekterna av klimatförändringar. Som ett led i det arbetet görs bland annat informationsinsatser för att sprida kunskap och skapa incitament för kunder att öka skogens motståndskraft.

Vi arbetar även för att minska den relativt begränsade miljöpåverkan som uppstår från Länsförsäkring Kronobergs egen verksamhet. Det handlar till exempel om klimatpåverkan från resor som görs i tjänsten, uppvärmning och elanvändning på kontor och pappersanvändning.

Bolaget har en miljöpolicy och jobbar enligt miljöledningssystemet ISO 14001, men utan certifiering sedan 2017. Certifieringen frångicks för att möjliggöra ett bredare grepp kring hållbarhetsfrågor, genom att koppla bolagets hållbarhetsarbete till FN:s globala hållbarhetsmål och internationellt erkända ramverk. Som del i detta arbete ska alla anställda regelbundet genomgå en hållbarhetsutbildning. Utbildningen avses rullas ut under 2019.

För andra året i rad har bolaget följt upp kapitalportföljens koldioxidutsläpp i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendationer. Ambitionen är att successivt minska koldioxidutsläpp från portföljinnehav.

Siffror inom parentes avser 2017

Länsförsäkring Kronobergs investeringsportfölj innehåller 12 (13) ton koldioxid per miljoner kronor i intäkt. Det kan jämföras med genomsnittet för jämförelseindex på global basis, MSCI ACWI, som 2018 var 27 (29) ton koldioxid per miljoner kronor i intäkt.

Respekt för mänskliga rättigheter

Länsförsäkring Kronoberg verkar för att respektera mänskliga rättigheter i alla delar av verksamheten.

Länsförsäkring Kronobergs kapitalförvaltning sker i enlighet med Ägarpolicy och Policy för kapitalförvaltning, vilka revideras regelbundet. Dessa styrdokument fastställer att bolagets kapital ska investeras på ett ansvarsfullt sätt. Det betyder att bolaget verkar för att de bolag man investerar i ska följa de internationella konventioner och överenskommelser som Sverige har skrivit under, däribland konventioner om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och korruption. Genom externt utlagd uppdrag genomför bolaget årligen en genomlysning av investeringsportföljen där Principles for Responsible Investments (PRI) är vägledande.

Tillsammans med extern förvaltare arbetar bolaget för att aktivt välja in bolag som integrerar hållbarhet i affärsbeslut. Dessutom för extern förvaltare dialog med utvalda innehav, för att skapa tydliga förutsättningar för hållbar utveckling. Länsförsäkring Kronoberg står bakom PRI:s och FN:s Global Compacts principer. Medlemskapet för dessa initiativ ligger hos Länsförsäkringar AB (LFAB).

Även i kundrelationen ska bolaget och medarbetare respektera de mänskliga rättigheterna. För att kunder ska känna sig trygga med försäkringsvillkor finns införsäljningsmaterial framtagna på ett antal språk: svenska, engelska och arabiska. Bolaget lyder under kontraheringsplikten i försäkringsavtalslagen, vilket innebär att ett försäkringsbolag inte kan neka någon att teckna en försäkring utan att det föreligger särskilda skäl. Länsförsäkring Kronoberg följer branschorganisationen Svensk Försäkrings rekommendationer och riktlinjer vad gäller likabehandling vid prissättning. Det betyder att försäkringstagare inom en och samma riskgrupp ska behandlas lika då vi prissätter fullt ut mot risk med aktuariella beräkningar som grund och i linje med gällande lagstiftning. Alla manuella prisjusteringar kontrolleras i löpande nyckelkontroller.

Som ett led i ett långsiktigt arbete tillsammans med leverantörer utifrån bolagets värderingar och riktlinjer, togs en leverantörskod fram under 2017 och implementering pågår. Uppföljning kommer att ske löpande och i samarbete med leverantörer. Länsförsäkringar AB står för uppföljning av leverantörer vars tjänster har upphandlats gemensamt av Länsförsäkringsgruppen.

Personal

Medarbetarna hos Länsförsäkring Kronoberg är nyckeln till att bedriva och vidareutveckla verksamheten, med nöjda kunder i fokus. Bolaget

strävar efter att vara en hållbar arbetsplats där medarbetarnas engagemang, delaktighet, hälsa, säkerhet och trygghet är i fokus. Att vara en hållbar arbetsgivare är en förutsättning för att fortsätta utveckla såväl bolagets konkurrenskraft som medarbetarna. I det bolagsgemensamma arbetet för att tillsammans forma "Framtidens arbetsplats och kundmöte" är ambitionen att medarbetarna får utrymme att växa i en samskapande, inspirerande och lärande organisation. Det innebär även en risk för verksamheten om det inte lyckas. Därför finns ett tydligt fokus på kompetensutveckling, mångfald, hälsa, arbetsmiljö och medarbetartrivsel samt på att stärka varumärket som attraktiv arbetsgivare. Enskilda kompetensutvecklingsplaner sätts tillsammans med respektive medarbetare under utvecklingssamtalet både på kort och på lång sikt.

En identifierad risk som finns kopplat till personalen är långtidssjukskrivningar, som en följd av stress och hög arbetsbelastning. Förebyggande hälsoarbete är därför en del av affärsmodellen och gäller såväl medarbetare som i vårt kunderbjudande. Medarbetare erbjuds friskvårdsprofiler och kostnadsfria läkarbesök hos avtalad företagshälsovård. Krishantering och risker är viktiga att ha fokus på ur ett hälsoperspektiv. Ett öppet och tolerant arbetsklimat fritt från alla former av diskriminering är en grundsten i bolagets förhållningssätt gentemot både kollegor och kunder.

Medarbetarundersökningen och hälsoprofilbedömningar, som genomförs löpande, samt årliga utvecklingssamtal används för att följa upp medarbetarnas arbetssituation och hälsa. Medarbetarundersökningen omfattar bland annat upplevt engagemang och arbetssituation, ledarskap, arbetsmiljö, jämställdhet, trivsel och utvecklingsmöjligheter. Utifrån resultatet av medarbetarundersökningen och friskvårdsprofiler skapas handlingsplaner, där respektive avdelningschef har uppföljningsansvar. Måltal för frisknärvaro är 97% för 2019. En engagemangsindexmätning kommer att etableras under 2019.

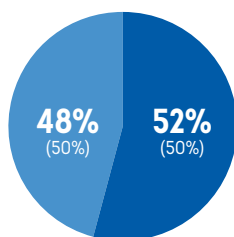
96%

Frisknärvaro 2018, total
(2017: 97%)

För att jobba förebyggande har Länsförsäkring Kronoberg tydliga rutiner och policys, och agerar i enlighet med svensk arbetslagstiftning. HR-policyn, uppförandekoden för medarbetare, planen för jämställdhet, mångfald och kränkande särbehandling samt Hälso- och arbetsmiljöpolicyn utgör grunden för bolagets arbete med personalrelaterade frågor. Planen för jämställdhet, mångfald och kränkande särbehandling inkluderar hur jämställdhets- och diskrimineringslagen tillämpas samt mål och handlingsplaner. Arbetsmiljöarbetet följs upp via Arbetsmiljökommittén som utför årliga skyddsronder. Utifrån resultaten från dessa skyddsronder tas handlingsplaner fram.

Andel män/kvinnor totalt samt på chefspositioner.

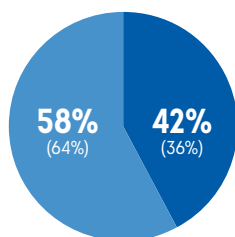
Andel män och kvinnor, totalt*

■ Män ■ Kvinnor

*Auser tillsvidareanställda per den 31/12 2018

Andel män och kvinnor, chefsposition*

■ Män ■ Kvinnor

*Chefer med personalansvar per den 31/12 2018

Ambitionen är att det ska vara en jämn fördelning mellan andelen kvinnor och män i bolaget. Vid rekrytering utgår kravprofilen och bedömningen alltid från kompetens och bolaget strävar efter att få in ett bra urval av sökande från det inom den specifika enheten underrepresenterade könet. En lönekartläggning görs årligen för att säkerställa att ingen lönemässig könsdiskriminering föreligger för lika befattningar.

Instruktionen för valberedningen innebär att valberedningen arbetar på ett sätt som garanterar att styrelsen ska ha en ändamålsenlig sammansättning präglad av mångsidighet och bredd avseende ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund i övrigt. En jämn könsfördelning i styrelsen ska eftersträvas. Lämplighetsbedömning av styrelsen, ledande befattningshavare och centrala funktioner görs och intressekonflikter och jäv utreds.

Samhällsengagemang

Syftet med bolagets samhällsengagemang är att vara en engagerad samhällsaktör som samverkar för en hållbar samhällsutveckling och en attraktiv och trygg region. Genom att vara en viktig lokal aktör och genom starka nätverk som bolaget har utvecklat på vår lokala marknad kan Länsförsäkring Kronoberg bidra med samhällsnytta. Vi arbetar för hela länets växtkraft, genom att uppmuntra företagande i flera samarbeten. 2018 blev bolaget medlemmar i Sustainable Småland, ett regionalt nätverk med inriktning på kunskapsdelning och utveckling av innovativa lösningar.

Tillsammans med Polisen i Kronoberg har grannsamverkansaktiviteter genomförts under året, i syfte att motverka inbrott och bidra till ökad trygghet. Länsförsäkring Kronoberg samarbetar också med ett hundratal föreningar i Kronobergs län i syfte att skapa en trygg och meningsfull fritid för unga. Det kan innebära bättre hälsa, ökad integration och att förebygga utanförskap. Under 2018 har arbetet med barn och unga i fokus intensifierats, genom ett flertal djupgående samarbeten, exempelvis tillsammans med Växjö Lakers och organisationen Locker Room Talk Sverige. Syftet är att arbeta för schyssta attityder på och utanför isen och killar 10-14 år utbildas förebyggande.

Projektet startades i slutet av 2018 och utbildningsinsatser kommer att fortlöpa under 2019.

Motverkande av korruption

Penningtvätt, finansiering av brottslig verksamhet, intressekonflikter, nyttjande av kundinformation för egen vinning, och korruption är risker för alla bolag i finans- och försäkringsbranschen. Finans- och försäkringsbranschen lyder under strikta regler och lagkrav som syftar till att förhindra dessa risker. För Länsförsäkring Kronoberg är det väsentligt att ha en god regelefterlevnad och på bästa möjliga sätt förhindra att verksamheten utnyttjas för korruption, försäkringsbedrägerier, penningtvätt och finansiering av terrorism. Inom bolaget bedrivs ett omfattande arbete för att begränsa dessa risker. Genom att bland annat upprätta en god kännedom om kunderna och genom aktiv övervakning och rapportering av transaktioner sker ett systematiskt arbete för att minska risk för penningtvätt, finansiering av terrorism och bedrägerier, t.ex. kortbedrägerier.

Länsförsäkring Kronoberg tar avstånd från all form av korruption och otillåtna förmåner, vilket exempelvis tydliggörs i ägarpolicyn, uppförandekoden, leverantörskoden och i policy mot otillbörliga förmåner. Bolaget följer Institutet Mot Mutors (IMM) rekommendation om hur gåvor, belöningar och andra förmåner i näringslivet får användas.

Vägledande styrdokument är uppförandekod för medarbetare, leverantörskoden, policy för anställdas egna affärer, policy för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, riktlinjer för identifiering och hantering av intressekonflikter och policy mot otillåtna förmåner.

Bolaget har en process för hantering av intressekonflikter i syfte att utvärdera bland annat risken för förekomst av mutor och annan otillåten påverkan. Samtliga medarbetare har 2018 utbildats i riktlinjen för hantering av intressekonflikter. Under året har samtliga medarbetare även genomgått utbildning i det nya GDPR-regelverket och alla medarbetare som omfattas av IDD-direktivet för försäkringsdistribution har genomgått omfattande utbildningsinsatser.

I syfte att motverka brott i verksamheten eller nära verksamheten, finns en rutin för whistleblowing tillgänglig för alla medarbetare, kunder, samarbetspartners och andra knutna till verksamheten. Den som anmäler har rätt att vara anonym och ska inte utsättas för arbetsrättsliga repressalier på grund av sin anmälan så länge uppgifterna inte är medvetet och uppenbart oriktiga. Rutinen för whistleblowing ska ses som ett alternativ till övriga rapporteringsvägar. Under 2018 inkom inga visseblåsningsärenden.

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämman förfogande står:

Balanserat resultat

661 460 800

Årets resultat

2 577 452

664 038 252

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att årets disponibla vinstmedel, SEK 664 038 252 i moderbolaget, balanseras i ny räkning.

Femårsöversikt

Belopp i KSEK

RESULTAT, KONCERNEN	2018	2017	2016	2015	2014
Premieintäkt f.e.r	533 759	502 790	452 558	435 380	410 590
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4 946	3 752	9 164	2 312	6 268
Försäkringsersättningar f.e.r.	-388 641	-365 839	-341 274	-302 090	-266 412
Återbäring	-40 000	-60 000	0	-55 000	-30 000
Driftskostnader f.e.r.	-104 775	-88 890	-88 629	-85 781	-85 393
Övriga tekniska kostnader	-2 568	-2 912	-3 569	-1 014	-10 135
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	2 721	-11 099	28 250	-6 193	24 918
Finansrörelsens resultat	64 473	164 432	144 618	167 404	112 502
Övriga intäkter och kostnader	560	3 226	-5 060	-4 542	-5 736
Resultat före dispositioner och skatt	67 754	156 559	167 808	156 669	131 684
Årets resultat	76 225	128 166	141 460	134 227	107 617
EKONOMISK STÄLLNING, KONCERNEN					
Placeringstillgångar, verkligt värde	2 433 633	2 316 875	1 865 938	1 748 584	1 698 975
Premieinkomst f.e.r.	546 913	520 634	465 414	448 716	422 192
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	1 120 929	1 021 501	896 346	923 989	820 736
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	1 403 947	1 327 722	1 199 556	1 058 096	923 319
Uppskjuten skatt	209 546	235 975	222 501	198 695	187 600
Konsolideringskapital	1 613 493	1 563 697	1 422 057	1 256 791	1 110 919
Konsolideringsgrad %	295	300	306	280	263
Kapitalbas*	N/A	N/A	N/A	1 051 820	929 528
Erforderlig solvensmarginal*	N/A	N/A	N/A	89 625	84 476
Solvens II					
Kapitalbas **	1 631 826	1 574 629	1 311 081	1 185 229	N/A
Solvenskapital SCR	665 457	766 043	731 365	666 550	N/A
Minikapital MCR	166 364	191 511	182 841	166 637	N/A
Kapitalkvot % ***	245	206	179	178	N/A
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r.	72,8	72,8	75,4	69,4	64,9
Driftkostnadsprocent f.e.r.	19,6	17,7	19,6	19,7	20,8
Totalkostnadsprocent f.e.r.	92,4	90,4	95,0	89,1	85,7
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning %	1,9	0,6	0,7	1,3	0,8
Totalavkastning %	3,2	7,8	7,6	9,5	8,0

*Auser moderbolaget

**Kapitalbas utgörs av primärkapital

*** Kapitalbas i förhållande till solvenskapital

För jämförbarhet över tid har 2014 års värden rensats från effekter av beståndsoverlåtelse av trafikaffären 2014.

Länsförsäkringar Sak har per 20171201 överlåtit ett bestånd av Olycksfallsförsäkringar till Länsförsäkring Kronoberg.

Resultaträkning

Belopp i KSEK

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2018	2017	2018	2017
Premieintäkter f.e.r					
Premieinkomst	3	593 851	565 398	593 851	565 398
Premier för avgiven återförsäkring		-46 938	-44 764	-46 938	-44 764
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-13 154	-17 844	-13 154	-17 844
		533 759	502 790	533 759	502 790
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4, 41	4 946	3 752	4 946	3 752
Försäkringsersättningar f.e.r.	5, 41				
Utbetalda försäkringsersättningar					
Före avgiven återförsäkring		-350 849	-338 189	-350 849	-338 189
Återförsäkrares andel		8 498	15 327	8 498	15 327
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.					
Före avgiven återförsäkring		-50 296	-36 785	-50 296	-36 785
Återförsäkrares andel		4 006	-6 192	4 006	-6 192
		-388 641	-365 839	-388 641	-365 839
Driftskostnader f.e.r.	6	-104 775	-88 890	-104 775	-88 890
Övriga tekniska kostnader och intäkter	7	-2 568	-2 912	-2 568	-2 912
Återbäring	39	-40 000	-60 000	-40 000	-60 000
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		2 721	-11 099	2 721	-11 099
ICKE TEKNISK REDOVISNING					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		2 721	-11 099	2 721	-11 099
Kapitalavkastning, intäkter	8, 9	56 516	110 105	123 568	110 105
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8, 10	26 026	68 178	0	35 546
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8, 10	0	0	-86 785	0
Kapitalavkastning, kostnader	8, 11	-13 123	-10 099	-13 069	-10 054
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4, 41	-4 946	-3 752	-4 946	-3 752
Övriga intäkter och kostnader	12	560	3 226	560	3 226
Resultat före skatt/resultat före bokslutsdispositioner och skatt		67 754	156 559	22 049	123 972
Bokslutsdispositioner	13				
Förändring av säkerhetsreserv		-	-	0	0
Förändring av periodiseringsfond		-	-	-26 500	-20 500
Resultat före skatt		67 754	156 559	-4 451	103 472
Skatt på årets resultat	14	8 471	-28 393	7 028	-23 883
Årets resultat		76 225	128 166	2 577	79 589
RAPPORT ÖVER ÖVRIGT TOTALRESULTAT					
Årets resultat		76 225	128 166	2 577	79 589
Årets övrigt totalresultat		0	0	0	0
Årets totalresultat		76 225	128 166	2 577	79 589

Resultatanalys för moderbolaget Belopp i KSEK

RESULTATANALYS FÖR SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	TOTALT 2018	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motor	Trafik	Summa dir. försäkring	Mottagen återförsäkring
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat								
Premieintäkt f.e.r. Not RA 1	533 759	19 983	101 937	155 100	147 513	76 398	500 931	32 828
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4 946	872	0	0	0	2 889	3 761	1 185
Försäkringsersättningar f.e.r. Not RA 2	-388 641	-16 516	-85 173	-85 687	-116 713	-61 559	-365 648	-22 993
Återbäring	-40 000	-4 348	-7 811	-12 180	-9 797	-5 864	-40 000	0
Driftskostnader f.e.r.	-104 775	-3 038	-20 318	-46 133	-17 385	-17 573	-104 447	-328
Övriga intäker/ kostnader	-2 568				0	-2 568	-2 568	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	2 721	-3 047	-11 365	11 100	3 618	-8 277	-7 971	10 692
Avvecklingsresultat f.e.r.								
Avvecklingsresultat brutto	37 918	1 872	-6 028	17 408	-498	12 982	25 736	12 182
Återförsäkrars andel	-794	2 509	5 950	-1 729	-1 171	-6 353	-794	0
Avvecklingsresultat f.e.r.	37 124	4 381	-78	15 679	-1 669	6 629	24 942	12 182
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-256 982	-10 192	-53 724	-79 192	-70 486	-41 267	-254 861	-2 121
Avsättning för oreglerade skador	-934 005	-123 638	-55 341	-73 685	-29 918	-331 394	-613 976	-320 029
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	-1 190 987	-133 830	-109 065	-152 877	-100 404	-372 661	-868 837	-322 150
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oreglerade skador	173 411	14 151	6 000	4 006	1 047	148 207	173 411	0
Summa återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	173 411	14 151	6 000	4 006	1 047	148 207	173 411	0

Noter till resultatanalys Belopp i KSEK

NOTER TILL RESULTATANALYS SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	TOTALT 2018	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motor	Trafik	Summa dir. försäkring	Mottagen återförsäkring
Not RA 1								
Premieintäkter f.e.r.	533 759	19 983	101 937	155 100	147 513	76 398	500 931	32 828
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	593 851	22 215	107 156	188 908	153 417	88 683	560 379	33 472
Premier för avgiven återförsäkring	-46 938	-1 826	-2 556	-30 392	-1 435	-10 729	-46 938	0
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-13 154	-406	-2 663	-3 416	-4 469	-1 556	-12 510	-644
Not RA 2								
Försäkringsersättningar f.e.r.	-388 641	-16 516	-85 173	-85 687	-116 713	-61 559	-365 648	-22 993
Utbetalda försäkringsersättningar	-342 351	-9 996	-75 892	-77 983	-109 466	-50 164	-323 501	-18 850
Före avgiven återförsäkring	-350 849	-10 008	-75 898	-78 134	-109 895	-58 064	-331 999	-18 850
Återförsäkrars andel	8 498	12	6	151	429	7 900	8 498	0
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.	-46 290	-6 520	-9 281	-7 704	-7 247	-11 395	-42 147	-4 143
Före avgiven återförsäkring	-50 296	-9 018	-15 225	-9 823	-6 694	-5 393	-46 153	-4 143
Återförsäkrars andel	4 006	2 498	5 944	2 119	-553	-6 002	4 006	0

Balansräkning för koncernen Belopp i KSEK

TILLGÅNGAR	Not	2018	2017
Immateriella tillgångar			
Systemutvecklingskostnader	15	3 996	5 995
		3 996	5 995
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	16	47 900	47 900
Aktier och andelar i intresseföretag	18	98 875	96 479
Aktier och andelar	19	1 588 348	1 524 389
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19	698 510	645 113
Derivat	19	0	2 994
Övriga lån	19	0	0
		2 433 633	2 316 875
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		220	200
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	27	173 411	169 405
		173 411	169 405
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	20	191 663	175 588
Fordringar avseende återförsäkring		10 931	9 643
Övriga fordringar		6 192	5 778
		208 786	191 009
Andra tillgångar			
Rörelsefastigheter	16	64 000	64 000
Övriga materiella tillgångar och varulager	21	4 905	4 571
Likvida medel		148 485	106 348
Aktuell skattefordran	14	0	0
		217 390	174 919
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	22	0	0
Förutbetalda anskaffningskostnader	23	3 766	5 156
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	2 756	8 015
		6 522	13 171
SUMMA TILLGÅNGAR		3 043 958	2 871 574

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2018	2017
Eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust inklusive årets resultat		1 403 947	1 327 722
		1 403 947	1 327 722
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring			
Ej intjänade premier och kvardöjande risker	26	256 982	243 828
Oreglerade skador	27	934 005	883 709
Återbäring	39	103 353	63 369
		1 294 340	1 190 906
Andra avsättningar			
Pensioner	28	4 519	6 166
Aktuell skatteskuld	14	9 823	3 513
Uppskjuten skatteskuld	14	209 546	235 975
		223 888	245 654
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		66 514	64 237
Skulder avseende återförsäkring		3 598	4 563
Övriga skulder	19, 29, 30	34 493	22 006
		104 605	90 806
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	17 178	16 486
		17 178	16 486
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 043 958	2 871 574

För upplysning om koncernens ställda säkerheter och eventualförpliktelser, se noterna 32 och 33.

2018

Balansräkning för moderbolaget Belopp i KSEK

TILLGÅNGAR	Not	2018	2017
Immatriella tillgång		3 996	5 995
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	16	111 900	111 900
Aktier och andelar i koncernföretag	17	177 231	38 581
Aktier och andelar i intresseföretag	18	7 100	7 100
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Aktier och andelar	19	1 236 704	1 326 272
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19	698 510	645 113
Derivat	19	0	2 994
Övriga lån	19	0	0
		2 231 445	2 131 960
Depå hos företag som avgivit återförsäkring		220	200
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	27	173 411	169 405
		173 411	169 405
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	20	191 663	147 713
Fordringar avseende återförsäkring		10 931	9 643
Fordringar på dotterbolag		238	0
Övriga fordringar		5 952	33 653
		208 784	191 009
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar och varulager	21	4 905	4 571
Kassa och bank		115 118	101 509
Aktuell skattefordran	14	0	0
		120 023	106 080
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	22	0	0
Förutbetalda anskaffningskostnader	23	3 766	5 157
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	2 755	8 015
		6 521	13 172
SUMMA TILLGÅNGAR		2 744 400	2 617 821

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2018	2017
Eget kapital			
Uppskrivningsfond		18 009	18 009
Reservfond		10 000	10 000
Balanserad vinst eller förlust		661 460	581 871
Årets resultat		2 577	79 589
		692 046	689 469
Obeskattade reserver	25	519 512	493 012
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	26	256 982	243 828
Oreglerade skador	27, 41	934 005	883 709
Återbäring	39	103 353	63 369
		1 294 340	1 190 906
Andra avsättningar			
Pensioner	28	4 520	6 166
Aktuell skatteskuld	14	9 823	3 513
Uppskjuten skatteskuld	14	102 526	127 512
		116 869	137 191
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		66 514	64 237
Skulder avseende återförsäkring		3 598	4 563
Övriga skulder	19, 29, 30	34 342	21 955
		104 454	90 755
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	17 179	16 488
		17 179	16 488
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 744 400	2 617 821

Rapport över förändringar i eget kapital

Belopp i KSEK

EGET KAPITAL I KONCERNEN		Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Totalt eget kapital	
Ingående eget kapital 2017-01-01	1 199 556		1 199 556	
Justering ingående eget kapital			0	
Justering IFRS			0	
Årets totalresultat				
Årets resultat	128 166		128 166	
Årets övrigt totalresultat			0	
Årets totalresultat	128 166		128 166	
Utgående eget kapital 2017-12-31	1 327 722		1 327 722	
Ingående eget kapital 2018-01-01	1 327 722		1 327 722	
Justering ingående eget kapital			0	
Justering IFRS			0	
Årets totalresultat				
Årets resultat	76 225		76 225	
Årets övrigt totalresultat			0	
Årets totalresultat	76 225		76 225	
Utgående eget kapital 2018-12-31	1 403 947		1 403 947	
EGET KAPITAL I MODERBOLAGET	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Totalt eget kapital	
	Reserv- fond	Uppskriv- ningsfond	Balanserat resultat inkl. årets resultat	
Ingående eget kapital 2017-01-01	10 000	18 009	581 871	609 880
Årets totalresultat				0
Årets resultat			79 589	79 589
Årets övrigt totalresultat				0
Årets totalresultat	0	0	79 589	79 589
Utgående eget kapital 2017-12-31	10 000	18 009	661 460	689 469
Ingående eget kapital 2018-01-01	10 000	18 009	661 460	689 469
Årets totalresultat				
Årets resultat			2 577	2 577
Årets övrigt totalresultat			0	0
Årets totalresultat	0		2 577	2 577
Utgående eget kapital 2018-12-31	10 000	18 009	664 037	692 046

BUNDET EGET KAPITAL Reservfond

Enligt övergångsregler till ändring av ÅRL överfördes medel som tillförts överkursfonden före den första januari 2006 till reservfond i den första årsredovisningen som upprättats efter första januari 2006. Det betyder att kalenderårsföretag fört över överkursfonden till reservfonden i årsredovisningen för år 2005. Reservfonden är fortsatt bundet eget kapital. Överkursfonder som uppkommer efter första januari 2006 redovisas som fritt eget kapital.

Uppskrivningsfond

Posten omfattar belopp som satts av till uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap. 1-2§§ ÅRFL.

FRITT EGET KAPITAL Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfonds-avsättning.

Kassaflödesanalys (direkt metod)

Belopp i KSEK

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2018 Jan-Dec	2017 Jan-Dec	2018 Jan-Dec	2017 Jan-Dec
Löpande verksamhet				
Premieinbetalningar	577 884	546 175	577 884	546 175
Utbetalningar av premier till återförsäkrare	-47 903	-43 946	-47 903	-43 946
Skadeutbetalningar	-350 848	-338 189	-350 848	-338 189
Skadeinbetalningar från återförsäkrare	7 209	18 166	7 209	18 166
Driftsutgifter	-91 316	-87 573	-91 316	-87 573
Utbetalningar av återbäring	-16	367	-16	367
Betald skatt	-12 058	-13 583	-12 058	-13 583
Erhållen likvid vid beståndsoverlåtelse	0	3 717	0	3 717
Ej likvid påverkande extra ordinära poster	0	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	82 952	85 134	82 952	85 134
Investeringsverksamheten				
Direktavkastning	40 543	4 220	12 015	4 253
Nettoinvesteringar i:				
- byggnader & mark	0	0	0	0
- aktier & andelar i koncernföretag	-138 664	0	-138 664	0
- finansiella placeringstillgångar	56 106	-288 607	56 106	-288 607
Nettoinvesteringar i materiella tillgångar	1 200	-6 682	1 200	-6 682
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-40 815	-291 069	-69 343	-291 036
Finansieringsverksamheten				
Betalda räntor	0	0	0	0
Amortering av lån	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0	0
Årets kassaflöde	42 137	-205 935	13 609	-205 902
Likvida medel vid årets början	106 348	312 283	101 509	307 411
Årets kassaflöde	42 137	-205 935	13 609	-205 902
Likvida medel vid årets slut	148 485	106 348	115 118	101 509

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet Moderbolagets redovisningsprinciper.

Länsförsäkring Kronoberg (529501-7189), är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Växjö kommun. Bolaget bildar koncern med helägda dotterbolagen Länsgården AB (556683-4015), Linneus fastigheter AB (559091-4197, Lejonet 5 fastigheter AB (559091-4189), Astrad fastigheter AB (559091-4171) samt Länsförsäkring Kronoberg Skog AB (559180-4389). Adressen till samtliga bolag är Kronobergsgatan 10, Box 1503, 351 15, Växjö.

Årsredovisningen omfattar perioden 2018-01-01 till 2018-12-31.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Bilagda årsredovisningshandlingar har upprättats enligt lagen om årsredovisning i försäkringsbolag (ÅRFL) samt i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) inklusive ändringsföreskrifter. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC). Koncernen tillämpar RFR 1 och moderbolaget RFR 2.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 14 mars 2019. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställande på ordinarie bolagsstämma den 25 april 2019.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste tusental.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör ett antal bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Dessa baseras både på framåtblickande bedömningar och historiska erfarenheter som läggs samman med ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga för verksamheten. Resultatet används sedan bland annat för att bedöma de redovisade värdena på sådana tillgångar och skulder vars värde inte tydligt framgår från externa källor. Det verkliga utfallet kan avvika från de bedömningar och uppskattningar som gjorts.

Uppskattning och antagande ses över regelbundet. I not 2 beskrivs bedömningar och uppskattningar som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen inkluderar orealiserade värdeförändringar. Dessa värdeförändringar, med avdrag för uppskjuten skatt, redovisas inom Eget kapital under rubriken Balanserad vinst.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten för egen räkning samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning under året. Använda räntesatser för respektive försäkringsgren redovisas under not 4.

Ändrade redovisningsprinciper för 2018

IFRS 9, Finansiella instrument, klassificering och värdering har ett samband med val av tillämpning av principer för redovisning i den kommande redovisningsstandarden för försäkringsavtal, IFRS 17. Sambandet påverkar val av presentation av ränteeffekter i resultaträkningen eller i övrigt totalresultat vid värdering av åtaganden hänförligt till försäkringsavtal. Förändringen medger två valmöjligheter för försäkringsföretag. Ett alternativ ("deferral approach") är att företag som bedriver försäkringsverksamhet, om vissa kriterier är uppfyllda, kan skjuta upp tillämpningen av IFRS 9. Det andra alternativet ("overlay approach") är att de försäkringsföretag som enligt IFRS 9 klassificerar finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen som under IAS 39 inte var klassificerade till verkligt värde via resultaträkningen medges en alternativ tillämpning av IFRS 9. Det innebär i korthet att de kan välja att presentera skillnaden mellan det belopp som skulle ha redovisats i resultaträkningen enligt IFRS 9 och det belopp som skulle ha redovisats i resultaträkningen enligt IAS 39 i Övrigt totalresultat.

IFRS 9 Finansiella instrument ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har genom IFRS 9 färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för försäkringsredovisning. IFRS 9 har trätt ikraft 1 januari 2018. Bolaget har ännu inte gjort någon detaljerad utvärdering, men preliminärt bedöms inte IFRS 9 medföra någon förändring av bolagets redovisning. Bolaget har valt att skjuta på tillämpningen tills IFRS 17 träder i kraft.

IFRS 15 Intäkter från kontrakt med kunder. Syftet med en ny intäktsstandard är att ha en enda principbaserad standard för samtliga branscher som ska ersätta befintliga standarder och uttalanden om intäkter. Standarden ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal. Alla företag kommer att påverkas av de nya, väsentligt utökade upplysningskraven. Tre alternativa sätt finns för övergången: full retroaktivitet, delvis retroaktivitet (inkluderar lätttnadsregler) och en "ackumulerad effekt-metod" där eget kapital justeras per 1 januari 2018 för kontrakt som är pågående enligt det gamla regelverket (IAS 11/IAS 18). IFRS 15 har trätt ikraft 1 januari 2018 och har inte haft någon effekt i bolagets redovisning.

Övriga förändringar

Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2018 har inte haft någon väsentlig effekt på företagets redovisning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

IFRS 16 Leasing

Ny leasingstandard IFRS 16 som ersätter IAS17 från och med 1 januari 2019 och tillämpas antingen i sin helhet retroaktivt (d v s tillämpning sker som om IFRS 16 alltid tillämpats) eller med modifierad retroaktivitet. Effekten av full retroaktivitet sker genom justering

mot eget kapital per 1 januari 2018 och jämförelsetal uppdateras så att 2018 lämnas enligt IFRS 16. Effekten av modifierad retroaktivitet justeras mot eget kapital 1 januari 2019 och jämförelsetal för 2018 lämnas enligt tidigare standard IAS 17. Har inte haft någon effekt i bolagets redovisning.

IFRS 17 Insurance Contracts publicerades i maj 2017 (ersätter IFRS 4). Ny standard för redovisning av försäkringsavtal har pågått under flera år under ledning av IASB. Standarden innebär en enhetlig internationell redovisningsstandard för redovisning av försäkringsavtal med tidigaste ikraftträdandedatum 1 januari 2022. Tidigare tillämpning kommer att tillåtas förutsatt att IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 15 Intäkter tillämpas samtidigt.

Införandet av IFRS 17 bedöms få en stor påverkan på finansiell ställning och framtida resultat. De största förändringarna kommer avse värdering och presentation i både balans- och resultaträkningen men även intern uppföljning av verksamheten, givetvis beroende på verksamhetens komplexitet. Upplivningskraven blir också mer omfattande. Bolaget har ännu inte gjort någon konsekvensanalys av de bolagsspecifika effekterna, men följer utvecklingen i frågan. IFRS 17 är inte än antagen av EU. Förstudie har påbörjats.

Övriga kommande ändringar av IFRS bedöms inte ha någon väsentlig effekt på företagets redovisning

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Moderbolaget. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt verkligt värde i koncernredovisningen. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar det redovisade värdet på innehavet i intresseföretaget.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Realiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Realiserade förluster elimineras på samma sätt som realiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med FFFS 2015:12 och IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument (lån) eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Bolaget tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Även i de fall ersättningen är liten i absoluta tal, är beloppet betydande i relation till det belopp som utbetalas om den försäkrade händelsen inte inträffar (då ingen ersättning utgår). Samtliga Bolagets försäkringskontrakt har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda till bolaget eller ej. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reduktion av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, avsättning för oreglerade skador samt avsättningar för återbäring och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Ej intjänade premier beräknas pro rata temporis. Avsättning för kvardröjande risker ska göras om premienivån för bolagets hela affär bedöms vara för låg. Den kan även överväga sådan avsättning om premienivån i en enskild försäkringsgren bedöms vara för låg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallade okända skador (IBNR – avsättning). Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder på historiska erfarenheter och skadeutfall. För de större skadorna och för skador med komplicerade

ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen samt periodens förändring av oreglerade skador återfinns i resultaträkningen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Bolaget har beslutat att diskontera ersättningsreserverna i trafikaffären, både i direkt och mottagen affär, samt återförsäkrarens andel. Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder, och diskonteras till marknadsränta. För finansiell redovisning tillhandahålls löpande en rekommendation om diskonteringsräntesatsen av aktuariefunktionen. För solvensändamål sker diskontering efter föreskriven marknadsräntekurva. För metod och aktuella räntesatser se vidare not 40.

Återbäring

Beslut om återbäring fattas av styrelsen vid varje enskilt tillfälle. Beslutet skall innefatta vilka försäkringstagare som omfattas av återbäringen samt hur återbäringen skall fördelas mellan de återbäringsberättigade. Bolagets kapitalbas skall dessutom vara tillräckligt stor för att med betryggande marginal uppfylla de krav som ställs på erforderlig solvensmarginal och de krav som ställs för att uppfylla Finansinspektionens Solvensrapportering.

Återbäring ska redovisas som en avsättning i balansräkningen för det år då återbäringen beslutats. I resultaträkningen minskar återbäringen det försäkringstekniska resultatet.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på 12 månader på ett sätt som motsvarar periodisering av den intjänade premien för försäkringen ifråga.

Förlustprövning

Bolagets tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper för försäkringstekniska avsättningar och förutbetalda anskaffningskostnader innebär automatiskt en prövning att avsättningarna är tillräckliga med avseende på förväntade framtida kassaflöden.

Driftskostnader

Driftskostnader redovisas funktionsuppdelade som anskaffningskostnader eller som administrationskostnader. Driftskostnaderna för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens Försäkringsersättningar medan driftskostnaderna för finansförvaltning och förvaltningsfastigheter redovisas som kapitalförvaltningskostnader.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen redovisas funktionsuppdelade som anskaffningskostnader, administrationskostnader samt skaderegleringskostnader. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsersättningar. Driftskostnader för kapitalförvaltning redovisas under Icke tekniskt resultat som Kapitalförvaltningens kostnader. Under Icke tekniskt resultat redovisas även driftskostnader för förmedlad affär som Övriga intäkter och kostnader, se not 12.

Avgiven återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under posten Premier för avgiven återförsäkring. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter från förmedlad affär

Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av försäkringar inom livområdet, djur- och grödaförsäkring samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna, och erhåller ersättning för detta arbete. Intäkterna redovisas i resultaträkningen under det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförts.

Hyresintäkter

Hyresintäkter från förvaltningsfastigheter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i hyresavtalet. Dessa redovisas under kapitalavkastningen i den period vilka de är hänförliga till.

Hyresintäkter från rörelsefastigheter redovisas som ett driftsnetto tillsammans med tillhörande kostnader. Dessa fördelas ut till respektive verksamhetsdel och utgör periodens lokalkostnader.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden. Ränteintäkter redovisas i rad Kapitalavkastning intäkter i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas enligt principerna i IAS 39. Det innebär att samtliga finansiella instrument klassificerats i enlighet med kategorierna av finansiella instrument i IAS 39. Hur denna klassificering gjorts framgår av avsnittet Klassificering av finansiella instrument nedan.

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger (även om faktura ännu inte mottagits). En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av finansiella tillgångar. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för delar av finansiella skulder.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderas till verkligt värde) redovisas ränteintäkter och räntekostnader med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt eller räntekostnad, separat från tillgången eller skulden som räntan löper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (t.ex. courtage) för dessa instrument kostnadsförts således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader.

Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 19.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen.

Bolaget förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (aktier, obligationer och derivat) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat (förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt). Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom till exempel Länsförsäkringar AB ingår i denna utvärdering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna över resultatet ger en mer relevant redovisningsinformation för läsarna. Bolaget kategoriserar alltid sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar som identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person.

Alla derivat klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet (i enlighet med IAS39). Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen.

Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier i andra företag än koncernföretag samt obligationer.

Aktier och andelar i koncernföretag värderas i moderbolagets balansräkning till anskaffningsvärdet. Eventuellt nedskrivningsbehov prövas regelbundet.

Lånefordringar och kundfordringar

Låne- och kundfordringar värderas i efterföljande perioder till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer att låne- och kundfordringar är i behov av nedskrivning. I kategorin Lånefordringar och kundfordringar ingår även likvida medel. Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde

Denna kategori instrument utgörs av derivat med negativa marknadsvärden och som inte används för säkringsredovisning. Alla derivat med negativa marknadsvärden som inte ingår i säkringsredovisning klassificeras (i enlighet med IAS 39) som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet. Finansiella skulder som innehas för handelsändamål ingår i kategorin Finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultatet.

Övriga finansiella skulder

Övriga finansiella skulder utgörs i balansräkningen av skulder till kreditinstitut och övriga skulder t ex leverantörsskulder. Finansiella skulder värderas i efterföljande perioder till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid en överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på finansiella instrument.

Noterade innehav

Verkligt värde på finansiella tillgångar, som är noterade på en aktiv marknad, motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Onoterade innehav

Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda beprövade värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden.

För finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik, som i så hög utsträckning som möjligt bygger på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att

jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Valet av tillämpad metod för att uppskatta verkligt värde bygger på ett antal bedömningar som bolaget fått göra. Vidare finns det en betydande osäkerhet i dessa uppskattningar i den utsträckning som värderingen bygger på information som inte kan observeras på marknaden.

Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke tekniska redovisningen som kapitalavkastning. Realiserade värdeförändringar redovisas under kapitalavkastningen realiserade vinster respektive realiserade förluster, netto per tillgångsslag. Orealiserade värdeförändringar redovisas under kapitalavkastningen orealiserade vinster respektive orealiserade förluster, netto per tillgångsslag.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar i form av utvecklingskostnader för datorprogram som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. De beräknade nyttjandeperioderna för redovisade immateriella tillgångar är 5 år.

Byggnader och mark

Enligt lagbegränsad IFRS, som tidigare tillämpades i koncernredovisningen, var det tillåtet att redovisa både förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter till verkligt värde i koncernredovisningen med värdeförändringar redovisade i resultatet.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Initialt redovisas förvaltningsfastigheter till anskaffningskostnad, vilket inkluderar till förvärvet direkt hänförliga utgifter. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras helt och hållet på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Värdering sker enligt ett rullande schema där varje fastighet blir värderad minst var 3:e år. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar på fastigheterna sker en omvärdering av de aktuella fastigheterna. Omvärderingar av verkligt värde under löpande år sker genom en intern värdering.

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fastställts med en kombinerad tillämpning av orsprismetod, utifrån redovisade jämförelseköp, och avkastningsmetod. Avkastningsmetoden är baserad på nuvärdesberäkning av framtida faktiska kassaflöden i form av driftsnetton. Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Utgifter som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförts i samband med att utgiften uppkommer.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter är fastigheter som används i en betydande omfattning i den egna verksamheten. De värderas till marknadsvärde över resultaträkningen.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, konsulttjänster och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden

mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Avskrivningstid för maskiner och inventarier såsom kontors-, byggnads- samt datainventarier är fem år och sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Nedskrivningsprövning av materiella och immateriella tillgångar samt andelar i dotter- och intresseföretag

De redovisade värdena för tillgångarna provas vid varje balansdag. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångarens återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Materiella och immateriella tillgångar provas för nedskrivning enligt IAS 36.

Leasing

Bolaget innehar inga väsentliga leasingavtal.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt.

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas, eller inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank (Banken) regleras hur stor provisionsersättning Länsförsäkring Kronoberg skall ha för den

förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att provisionsersättningen skall avräknas visst vid var tid av Banken bestämt belopp om minst 80 % motsvarande de kreditförluster som vid var tid Banken bedömer kommer belasta Banken avseende av bolaget vid var tid förmedlade lån. Avräkning kan högst ske mot vad som motsvarar samtliga framtida utbetalningar av provisionsersättning. Bolagets ansvar redovisas under rubriken Ansvarsförbindelser i balansräkningen.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital respektive övrigt totalresultat.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader som inte beaktas är skillnader som är hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas, se också not 14.

Ersättningar till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas (i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och UFR 10) på samma sätt som avgiftsbestämda. Bolaget har utöver kollektivavtalade tjänstepensioner som tryggats genom försäkring, också i särskilda avtal utfäst sig till att vissa anställda kan avsluta sin anställning innan 65 års ålder och få en ytterligare ersättning än den som den kollektivavtalade pensionsförmånen då ger, den så kallade 62-årsregeln. Se not 35.

Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkten av när företaget inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när företaget redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningarna som beräknas bli reglerade efter tolv månader redovisas till dess nuvärde. Ersättningar som inte förväntas regleras helt inom tolv månader redovisas enligt långfristiga ersättningar.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning för förväntade kostnader för målrelaterad ersättning redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Utöver vad som beskrivs ovan redovisas ersättning till anställda enligt FFFS 2015:12, se not 35.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Av detta avsnitt framgår på vilka punkter moderbolagets redovisningsprinciper avviker från koncernens. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12) inklusive ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Försäkringsföretaget IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2015:12. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Immateriella tillgångar

Utvecklingskostnader för bland annat datorprogram som redovisas som tillgång i koncernbalansräkningen har redovisats som kostnad i moderbolagets resultaträkning. Som en konsekvens av detta har avskrivningar på dessa utvecklingskostnader som redovisats som en kostnad i koncernresultaträkningen inte belastat moderbolagets resultat.

Dotter- och intresseföretag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Erhållna utdelningar redovisas som intäkt under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Nedskrivningsbehov testas löpande. Se vidare not 19 om värderingsprinciper för aktiernas verkliga värde.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

Aktieägartillskott

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Redovisning enligt huvudregeln innebär att erhållna koncernbidrag som moderbolag erhåller från dotterbolag redovisas som finansiell intäkt. Lämnade koncernbidrag från moderbolag till dotterbolag redovisas som bokslutsdisposition.

Not 2 Risker och riskhantering

Inledning

Att bedriva försäkrings- och bankverksamhet innebär ett risktagande och kunskaper om risk är en kärnkompetens inom bank och försäkring. En volatil finansiell marknad och mer detaljerade regelverk ställer ökade krav på finansiella bolag och inte minst på riskhantering. För Länsförsäkring Kronoberg är de slutliga ägarna desamma som kunderna och arbetet med intern styrning, hantering och kontroll av risker är därför av omedelbar betydelse för kunderna och ger otvetydig kundnytta.

Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de skadeförsäkringsrisker och dels av placeringsverksamheten och dess finansiella risker. Denna not omfattar en beskrivning av försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om bolagets försäkringsrisker och finansiella risker.

Länsförsäkring Kronoberg kategoriserar risk enligt följande riskkarta på en övergripande nivå.

Skadeförsäkringsrisk • Premierisk • Reservrisk • Katastrofrisk	Livförsäkringsrisk • Dödsfallsrisk • Livsfallsrisk • Invaliditets- och sjukrisk • Driftskostnadsrisk • Annulationsrisk • Katastrofrisk • Omprövningsrisk	Marknadsrisk • Ränterisk • Aktierisk • Fastighetsrisk • Spreadrisk • Valutarisk • Koncentrationsrisk i placerings-tillgångar	Motpartsrisk • Motpartsrisk i angiven återförsäkring • Motpartsrisk i finansiella derivat • Annan motpartsrisk
Operativ risk • Interna oegentligheter • Extern brottslighet • Anställningsförhållanden och arbetsmiljö • Affärsförhållanden • Skada på fysiska tillgångar • Avbrott och störningar i verksamhet och system • Transaktionshantering och processtyrning		Likviditetsrisk inkl. finansieringsrisk	
		Affärsrisk • Strategisk risk • Intjäningsrisk • Ryktesrisk	

Bolagets skall förhålla sig till risk efter hur den är önskvärd, nödvändig eller inte önskvärd. Vilket skall visa på bolagets attityd till risk och hänga samman med övergripande beslutade strategier.

Önskvärd risk är enligt bolaget de risker som bolaget är villig att exponera sig för med syfte att uppnå bolagets strategiska mål. Dessa ska hållas på en medveten och kontrollerad nivå så att bolaget maximerar värdeskapandet utan att riskera insolvens eller bristande möjlighet att uppfylla åtaganden till försäkringstagarna. Aktsamhetsprincipen ska tillämpas.

Nödvändiga risker är de risker som inte bidrar direkt till bolagets avkastning, men som är nödvändiga för att bedriva verksamheten. Dessa risker skall i möjligaste mån begränsas. Räntebärande placeringar (tillgångssidan) och diskonterade avsättningar (skuldsidan) är båda beroende av ränteutvecklingen. Dessa risker hanteras enligt bolagets riktlinjer och regler.

Icke önskvärda risker är risker vars negativa påverkan på bolagets möjligheter till måluppfyllnad överskrider riskens potentiella värdeskapande. Dessa ska reduceras och om möjligt elimineras.

Solvens II-regelverket som började gälla från och med 1 januari 2016 ställer krav på att försäkringsbolag ska genomföra en årlig risk- och

solvensanalys (ERSA). Analysen har sin utgångspunkt i affärsplanen och inkluderar olika typer av scenarios och stresstester. ERSA:n utgör en viktig komponent i styrningen av bolaget, och är väl integrerad med strategiprocessen och ska ge information om hur den strategiska planen ska genomföras.

Analysen ska även tjäna till att skapa beredskap för möjligheter att reducera risk och/eller anskaffa kapital om utvecklingen blir en annan än enligt de huvudsakliga planeringsförutsättningarna. Analyser av bolagets möjligheter att bära de risker som realiserandet av strategiplanen innebär görs utifrån bolagets aktuella riskprofil. Baserat på utfallet av analysen tas handlingsplaner fram för hur risker kan reduceras alternativt kapital kan införskaffas, i de fall analysen visar att tillgängligt kapital inte är tillräckligt.

De nya lagstiftningskraven innebär även att bolaget på sin webbsida offentliggör en "SFCR" rapport om solvens och finansiell ställning, vilken innehåller mer detaljerade upplysningar om bolagets riskhanteringssystem, riskprofil, solvenskrav och kapitalhantering.

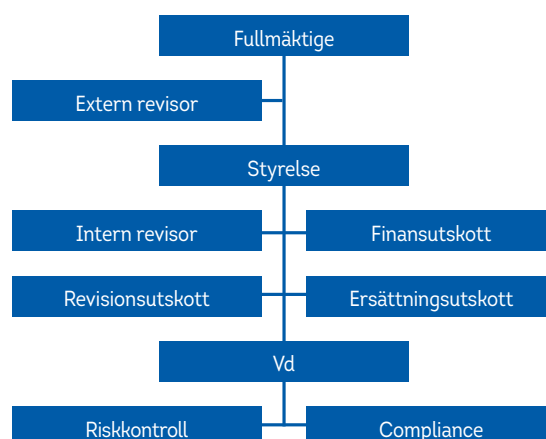
Bolagets riskhantering och intern styrning och kontroll

Bolagets företagsstyrning system ska säkerställa en lämplig, effektiv samt sund och ansvarsfull styrning och kontroll av verksamheten som uppfyller gällande regelverk. Det är styrelsen i bolaget som ansvarar för företagsstyrningssystemet. Företagsstyrningssystemet består bland annat av strategistyrning, riskhantering, regelefterlevnad samt intern styrning och kontroll.

Bolagets riskhanteringssystem har som syfte är att ge ledningen, och verksamheten som helhet, en möjlighet att på ett effektivt sätt hantera bolagets risker och möjligheter vilket beskrivs i bolagets Riskpolicy som beslutas årligen av bolagets styrelse.

Riskhanteringssystemet omfattar samtliga risker som verksamheten ger upphov till och ska vara effektivt, ändamålsenligt och väl integrerat med företagsstyrningen. Vidare innehåller riskhanteringssystemet de strategier, processer och rapporteringsrutiner som är nödvändiga för att fortlöpande kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera de risker som verksamheten är förknippad med. Ett viktigt syfte är också att tillse att bolaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker bolaget är exponerat för.

Bolagets sätt att hantera risktagande bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer vilket kräver tydligt avgränsade centrala funktioner, i enlighet med Solvens II och Finansinspektionens rekommendationer. Se figur nedan:

Bolaget har en sammanhängande riskhanteringsprocess med syfte att ge ledningen möjlighet att på ett effektivt sätt hantera risker och möjligheter. Detta innebär att följande åtta komponenter beaktas och hanteras gemensamt eller specifikt för varje riskkategori: intern miljö, målformulering, händelseidentifiering, riskbedömning, riskåtgärder, kontrollaktiviteter, information och kommunikation, och uppföljning och utvärdering. Formerna för det löpande riskhanteringsarbetet kan skilja sig mellan olika risker och kommer att beskrivas under respektive riskkategori i noten.

Ansvar för Länsförsäkring Kronobergs riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument såsom policy och riktlinjer, däribland Riskpolicy som är det styrdokument som fastställer bolagets riskprofil och övergripande risktolerans.

Analys och beräkning av risker, riskernas utveckling över tid samt hur riskerna samvarierar genomförs och rapporteras kvartalsvis till styrelsen genom riskrapport som tas fram av Riskhanteringsfunktionen.

Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker utvecklas via olika rapporter. Styrelsen har även tre utskott till sitt förfogande, ersättningsutskottet, finansutskottet och revisionsutskottet. Ersättningsutskottet består av tre styrelseledamöter och ansvarar för att bereda väsentliga ersättningsbeslut samt beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets Riktlinje för ersättning. Bolagets revisionsutskott utgörs av styrelsens samtliga ledamöter. Revisionsutskottets huvudsakliga uppgift är att följa upp och kontrollera att bolagets ekonomiska rapportering och interna kontroll uppfyller erforderliga krav och att i övrigt kontrollera att bolagets verksamhet bedrivs inom fastställda ramar. Utskottet rekommenderar även utnämning av revisor. Finansutskottet består av fyra ledamöter, varav tre är styrelseledamöter och en av dessa är Vd. Därutöver består Finansutskottet av en adjungerad ledamot till finansutskottet. Ordinarie och adjungerade ledamöter utses vid konstituerande styrelsesammanträde för ett år i taget. Finansutskottet är rådgivande till Vd avseende bolagets kapitalförvaltning, inom ramen för av styrelsen beslutad Policy för kapitalförvaltning och Placeringsriktlinjer.

Vd ansvarar för riskhanteringen inom den operativa verksamheten enligt styrelsens föreskrifter. Det operativa ansvaret för den löpande riskhanteringen fördelas mellan ansvariga för respektive verksamhet inom bolaget och de centrala funktionerna riskhanterings- och compliancefunktionen. Dessutom finns en aktuariefunktion som ska bidra till att bolagets system för att hantera risker fungerar väl och att beräkningar av kapitalkrav för försäkringsrisker på ett korrekt sätt speglar verksamhetens försäkringsrisker.

Bolagets riskhanteringsfunktion är organisatoriskt direkt underställd Vd och har det operativa ansvaret för den oberoende riskhanteringen inom bolaget. Riskhanteringsfunktionen ansvarar för att identifiera, mäta, övervaka och rapportera bolagets olika risker. I detta ansvar ligger även att tillsammans med företagsledningen, andra ansvariga chefer och bolagets compliancefunktion, ta fram styrdokument som beskriver hur de olika riskerna ska hanteras. Riskhanteringsfunktionen rapporterar till styrelse och Vd.

Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevnaden i bolaget. Compliancefunktionen rapporterar till styrelse och Vd och ger kvartalsvis en samlad bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer. Compliancefunktionen är oberoende från verksamheten i övrigt.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna skall medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den

interna styrningen och kontrollen. Internrevisionsfunktionen arbetar på uppdrag av styrelsen och följer också upp riskhanterings- och compliancefunktionernas arbete.

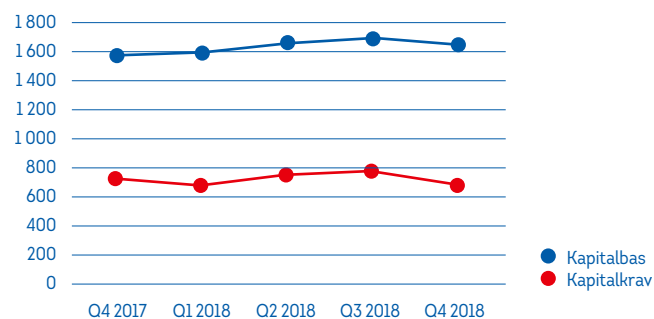
Bolaget har en säkerhetsansvarig som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor vars syfte är att hantera och begränsa bolagets risktagande inom dessa områden. Säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkring AB.

Rapportering av risk

Bolagets kvantitativa riskberäkning sker med hjälp av Länsbolagsgruppens gemensamma framtagna modell och tolkning av den så kallade standardformeln inom Solvens II-regelverket. Modellen ligger till grund för länsförsäkringsbolagens beräkning av kapitalkravet eller riskbelopp för det enskilda bolaget. Mätetalet är till sin form ett kapitalkrav som förväntas svara mot det sämsta årsresultatet som skulle kunna uppstå under en tvåhundra slumpmässiga verksamhetsår, givet dagens exponering och de i modellens antagna diversifieringseffekterna, mellan och inom de olika risklagen. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper: försäkringsrisk, livförsäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Se även tidigare beskriven beslutad riskkarta för bolaget. Kapitalkvoten beräknas sedan genom att det totala riskbeloppet (kapitalkravet) ställs i relation till bolagets kapitalbas (konsolideringskapital).

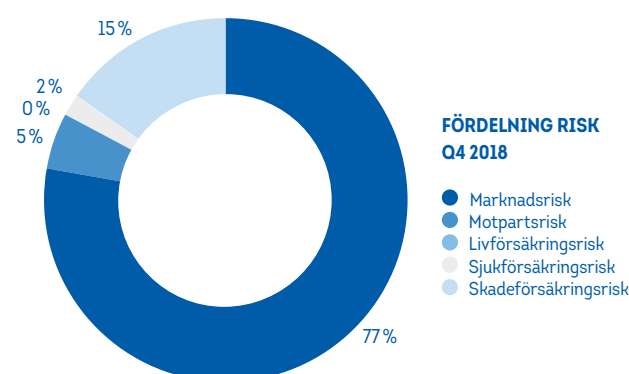
Bolagets styrelse får en riskrapport en gång i kvartalet där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats över tid samt en kvalitativ information om bolagets övriga risker och hur arbetet med dessa sker. Rapporten ger en översikt över bolagets riskprofil.

Kapitalkrav och kapitalbas 2017-2018 (MSEK)

Diagrammet visar hur bolagets kapitalkrav och kapitalbas utvecklats under det senaste året.

Bolaget hade vid utgången av 2018 följande riskprofil. Se figur nedan.

Diagrammet visar hur bolagets kapitalkrav fördelar sig vid utgången av 2018.

Bolaget styrs av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvens. Bolaget använder sig av den av Solvens II-regelverket framtagna standardformeln för beräkning av kapitalkrav. Bolaget uppfyller de minimikrav som ställts av myndigheterna, då bolaget med god marginal uppnår SCR. Se femårsöversikten Sid 18.

Skadeförsäkringsrisk

Skadeförsäkringsrisk är förluster till följd av att skadekostnaden blir större än förväntat. Detta inkluderar premierisk, reservrisk och katastrofrisk. Inom skadeförsäkringsrisk utgör premierisk den största delen följt av reservrisk. Katastrofrisken utgör en mindre exponering och det är lågt självbehåll i återförsäkringsskyddet som begränsar katastrofexponeringen.

Länsförsäkring Kronoberg bedriver en väldiversifierad affär som består av försäkringsgrenarna hem och villa, sjuk- och olycksfall, företag och fastighet, motorfordon, trafik samt mottagen återförsäkring. Affären är indelad i ett flertal rapporteringsklasser som bidrar till en väldiversifierad verksamhet med få och låga inslag av riskkoncentrationer inom skadeförsäkringsrisk.

Premierisk

Premierisk är risken för oförutsedda förluster till följd av att de kommande årets skador blir större än förväntat. Det är alltså slumpmässigheten i kommande års skadeutfall som avses och inte underprissättning. I verksamhetsgrenar som trafik- och olycksfall adderas en stor mängd oberoende risker, vilket ger en god riskutjämnning under förutsättning att premietariffen speglar de verkliga riskskillnaderna mellan olika grupper i försäkringskollektivet. Tarifferna och försäkringsvillkoren följs upp löpande och korrigeras vid behov. I övriga verksamhetsgrenar är, vid sidan av premieberäkningen, riskurvalsregler och riskbesiktning de viktigaste instrumenten för att kontrollera premierisken.

Inom Länsförsäkring Kronoberg följs även detaljerade interna teckningsriktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Ett viktigt led i detta är besiktning av nya och befintliga risker. De mest frekventa besiktningarna som görs är förbesiktning av villor, inbrotts- och brandskyddsbesiktning hos företag, samt el- och skorstensbesiktning på lantbruk. I samband med besiktning genomförs även skadeförebyggande aktiviteter i form av rådgivning och rekommendationer om förebyggande produkter, vilket ytterligare förbättrar bolagets risk.

Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom de olika riskområdena (limiter). I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där bolaget är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Alla sakförsäkringskontrakt löper på högst ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsföretaget att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning. Bolaget har även en löpande uppföljning på kundnivå och vid behov genomförs åtgärder. I samband med besiktning genomförs även skadeförebyggande åtgärder i form av rådgivning och installation av förebyggande produkter och åtgärder vilket ytterligare minskar både kundens- och Länsförsäkring Kronobergs risker. Därutöver är huvudmetoden för styrning av premierisker den strategiplan som utformas årligen och fastställs av styrelsen.

För att begränsa riskerna i skadeförsäkringsrörelsen har Länsförsäkring Kronoberg genom avgiven återförsäkring, försäkrat sig mot risken för mycket stora skador. Länsförsäkring Kronobergs egen kostnad per skadehändelse, självbehållet, och den gräns upp till vilken återförsäkringsskyddet täcker kostnader per skadehändelse, skydd, varierar från produkt till produkt. För enskilda risker med en risksumma överstigande återförsäkringsskyddet köps återförsäkring risk för risk. Huvuddelen av återförsäkringsavtalen löper per kalenderår.

Driftkostnaderna är förhållandevis konstanta och ingår till viss del i den operativa riskhanteringen.

Bolagets verksamhetsområde är begränsat till Kronobergs län. En brand- eller stormskada kan därför få stor konsekvens relativt beståndsvolym och resultat, främst kopplat till egendomsförsäkring. En utmaning hela branschen står inför är problematiken kring miljöförändringarnas eventuella påverkan på framtida och riskexponering och skadeutfall. Det finns en påtaglig risk för ökning i frekvensskador, exempelvis fler vatten- och stormskador som inte är av katastrofkaraktär.

Före återförsäkring kan man förvänta sig en relativt sett större risk i Kronoberg än i ett stort rikstäckande bolag. I den aspekten att ett större bolag med större beståndsvolym får en jämnare riskspridning samt en lägre geografisk koncentration i försäkringsbeståndet. Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring, samt mottagen livåterförsäkring.

För att reducera riskerna i försäkringsrörelsen finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkommes dels genom diversifiering. Det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl fungerande prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen.

Bolagets lokalt baserade affärsidé innebär oundvikligen en regional koncentration avseende kundstocken. Nackdelen med koncentrationen motverkas av den mycket goda lokala kundkännedomen och av länsförsäkringsgruppens starka återförsäkringslösning genom vilken större risker sprids över alla länsförsäkringsbolag.

Reservrisk

Reservrisk (reservsättningsrisk) är risken för att avsättning för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. På lång sikt innebär detta risken för att de avsättningar som gjorts för inträffade men oreglerade skador inte räcker till för att täcka de framtida skadebetalningarna för de aktuella skadorna. På kort sikt innebär det risken i att de ingående avsättningarna inte räcker till för att täcka utbetalningar och utgående avsättningar för oreglerade skador. Den hanteras främst genom att utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador. Löpande gör alla skadehandläggarna genomgångar av sina oreglerade skador för att kontrollera att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring. Detta innebär att bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna som kommenteras under rubriken "Ränterisk".

Det totala åtagandet för pågående försäkringar samt oreglerade skador uppgår till MSEK 1 191 (1 128) brutto. Uppskattningen av kostnaderna för de oreglerade skadorna MSEK 934 (884), är förknippad med osäkerhet om vad skadorna, kanske flera år framåt i tiden, kan komma att kosta.

Reservutvecklingen följs löpande upp och den aktuariella reservberäkningen utvecklas kontinuerligt så att använda metoder är väl anpassade till förutsättningarna för respektive verksamhetsgren.

Genomsnittsdurationen i bolagets försäkringsportfölj är 5,51 (6,04) år. För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte, återförsäkring, tillsammans med de övriga 22 länsförsäkringsbolagen i länsförsäkringsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen- per riskslag fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlar på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år. Självbehållen kan variera mellan olika riskslag. Det största självbehåll som bolaget valt för 2018 är MSEK 9 (9).

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 8 (8) miljarder för 2018 totalt för de 23 länsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans.

Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en processrisk, och är ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken Operativa risker.

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallförsäkring, vilka tillsammans utgör

en stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Katastrofrisk

Katastrofrisk är risken för förluster till följd av att extrema väderförhållanden, naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter leder till mycket stora skadeutbetalningar.

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till Kronobergs län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Främst är det olika typer av egendomsförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känslig för denna geografiska koncentration.

Återförsäkring är det viktigaste instrumentet för reducering av katastrofrisk. För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med övriga 22 länsbolagen i länsbolagsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB.

Genom det interna riskutbytet inom länsförsäkringsgruppen är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsbolagen. Åtagandet utgör ett belopp som motsvarar 15 % av bolagets konsolideringskapital vid årets ingång. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

På samma sätt som premierisk påverkas katastrofrisk av valet av portföljsammansättning inklusive diversifiering, villkorsutformning, riskurvalsregler och riskbesiktningar. Speciellt är styrningen, eller undvikandet av riskkoncentrationer en åtgärd som påverkar denna risk.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på brutto- och nettoavsättningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden.

KÄNSLIGHETSANALYS, SKADEFÖRSÄKRINGSRISKEN (KSEK)	2018		2017	
	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
1 % förändring i totalkostnadsprocent	5 333	4 160	5 028	3 922
1 % förändring i premienivån	5 939	4 632	5 654	4 410
1 % förändring i skadefrekvens	3 886	3 031	3 382	2 638
1 % förändring i premier för angiven återförsäkring	469	366	448	349

Ovanstående tabell visar hur resultatet före skatt och eget kapital påverkas av förändringar i olika parametrar.

SKADEKOSTNADER FÖRE ÅTERFÖRSÄKRING (MSEK)

SKADEÅR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Total
Uppskattad skadekostnad i slutet av skadeåret	173	189	225	230	218	264	295	339	356	361	420	3 070
1 år senare	177	193	227	238	230	217	244	280	288	312		2 406
2 år senare	184	190	224	236	178	261	240	277	288			2 077
3 år senare	181	191	225	172	240	263	240	274				1 785
4 år senare	183	186	168	233	243	262	239					1 514
5 år senare	139	137	227	233	237	262						1 235
6 år senare	150	185	228	233	236							1 032
7 år senare	150	184	227	234								795
8 år senare	148	184	223									555
9 år senare	148	183										331
10 år senare	147											147
Nuvarande skattning av tot skadekostn	147	183	223	234	236	262	239	274	288	312	420	2 819
Totalt utbetalt	135	171	210	216	215	235	214	247	245	249	173	2 311
Summa kvarstående skattekostnad	12	12	13	18	21	27	25	27	43	63	247	509
Avsättning upptagen i balansräkningen	12	12	13	18	21	27	25	27	43	63	247	509
Avs avseende skadeår 2008 & tidigare												72
Skadebehandlingsreserv												33
Tot avsättn upptagen i balansräkn	12	12	13	18	21	27	25	27	43	63	247	614
Mottagen återförsäkring												320
Tot avs upptagen i balansräkn	12	12	13	18	21	27	25	27	43	63	247	934

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutgiltiga skadekostnaden. Tabellen ovan visar skadekostnadsutvecklingen för skadeåren 2008-2018 före återförsäkring. Av den övre delen av tabellen på sidan framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen.

Livförsäkringsrisker

Livförsäkringsrisk avser risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. Livförsäkringsrisker består av livfallsrisk (långlevnadsrisk), reservrisk, driftkostnadsrisk, och omprövningsrisk. Livförsäkringsrisken utgör en mycket liten del av bolagets risker och är begränsad till främst livfallsrisk i de skadelivräntor kopplade till trafikaffären som bolaget övertog per den 2014-12-31 från LF Sak.

Livfallsrisken innebär risken för förluster till följd av att de försäkrade lever längre än vad som antagits. Dessa kan främst begränsas i samband med olika typer av ändringar, som avkortning av utbetalningstiden, tidigare lagd utbetalning, återköp eller flytt. För att reducera risken finns ett ändringsregelverk som beskriver vilka ändringar som är tillåtna. Regelverket kan även innebära krav på medicinsk hälsoprövning, till exempel vid begäran om utflytt. Den framtida exponeringen för livfallsrisk ökar med ökande volymer. Livslängden i Sverige ökar successivt över tiden, vilket medför ett ökande behov av avsättningar för de försäkringstagare där livfallsrisken dominerar. När försäkringstagare väljer produkter med temporär utbetalning på bekostnad av livsvariga produkter minskar dock livfallsrisken.

Livfalls risken hanteras genom en kontinuerlig uppföljning av dödligheten inom LF-gruppens skadelivräntebestand samt genom spridning av risken för ändrade dödlighetsantaganden genom intern återförsäkring. Frågan kring nuvarande dödlighetsantaganden i branschen bevakas främst via ansvarig aktuarie.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förlust till följd av finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken delas in i kategorierna Ränterisk, Aktiekursrisk, Fastighetsrisk, Spreadrisk, Valutarisk och Koncentrationsrisk.

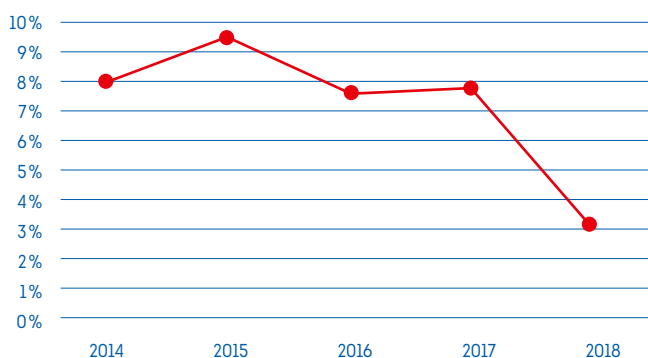
Beslut om placeringstillgångarnas sammansättning, och därmed även nivån på bolagets marknadsrisk, utgör centrala beslut i bolagets affärsverksamhet. Genom att fastställa Riskpolicy, Policy för kapitalförvaltningen, Ägarpolicy, Placeringsriktlinjer, Riktlinjer för kapitalhantering och Kapitalplan tillsammans med Aktsamhetsprincipen fattar bolagets styrelse beslut kring bolagets inställning och tolerans till marknadsrisk. De styrande dokumenten revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får fördela sina placeringstillgångar. Normalportföljen utgör bolagets strategiska allokering och dess sammansättning ska säkerställa en väl diversifierad tillgångsportfölj, att aktsamhet i kapitalförvaltningen uppnås samt att åtagandena mot försäkringstagarna alltid kan fullföljas.

För Länsförsäkring Kronobergs del är det aktiekurs- och koncentrationsrisk som är de mest påtagliga riskerna, medan fastighetsvaluta- och ränterisk är av mindre omfattning.

Då majoriteten av reserven och tillgångarna är räntekänsliga påverkas tillgångar och skulder av en förändring av marknadsräntorna.

Det övergripande målet för bolagets kapitalförvaltning är att tillförsäkra att bolagets åtaganden gentemot försäkringstagarna alltid kan fullföljas. Förvaltningen ska eftersträva en stabil avkastning över tid, det vill säga långsiktigt generera en så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och tillgänglighet.

TOTALAVKASTNINGEN PÅ BOLAGETS PLACERINGSTILLGÅNGAR DE SENASTE FEM ÅREN

I syfte att skapa meravkastning utöver vad kalkylräntan till försäkringsringrörelsen ska ge, har bolaget valt en aktiv förvaltning av tillgångarna, vilket i sin tur medför att den faktiska fördelningen av tillgångar inom intervallen för respektive placeringstillgångar förändras under året. Styrelsen tar därmed ställning till vilken risknivå (normalportfölj) som skall gälla för förvaltningen och till vilken frihet som ges till den operativa förvaltningsorganisationen att försöka höja avkastningen.

Marknadsriskerna övervakas kontinuerligt och hanteras genom överväganden om vilka placeringar som ger bäst avvägning mellan möjligheter till avkastning och risk. Vidare genomförs stresstester och scenarioanalyser för att analysera effekterna på kapitalkrav, kapitalbas samt kapitalkvot. Detta sker bland annat vid samband med genomförandet av den årliga ERSAn.

Vid varje styrelsemöte erhåller styrelsen en finansrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets placeringstillgångar är placerade, samt hur den aktuella allokeringen förhåller sig till normalportföljen. Alla avvikelser gentemot bolagets policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen rapporteras kvartalsvis i limit- och riskrapporten.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för förluster till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet av aktiekurser och priser på alternativa tillgångar. Aktierisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Bolagets aktieexponering består av det strategiska aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB, noterade och onoterade aktier, svenska och utländska aktiefonder. Totalt har bolaget en aktieexponering på MSEK 1 687 (1 621) MSEK varav det strategiska innehavet i Länsförsäkringar AB utgör MSEK 583,7 (531).

Bolaget hanterar aktierisk enligt den fastställda normalportföljens uppdelning i tillgångsslag. Aktierisken begränsas genom god diversifiering bland de aktierelaterade tillgångarna avseende geografisk marknad. Den utländska delen av portföljen delas in i tre regioner: USA, Europa och Asien/Emerging markets. Samtliga investeringar görs i indexfonder för att underlätta förvaltningsarbetet samt för att uppnå en god riskspridning och likviditet.

För att begränsa effekten av kraftiga fall i aktiekurser och för att uppnå en ekonomisk säkring av tillgångarna används olika typer av skyddsstrategier. Bolaget försöker även minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER (KSEK)

Tillgångar

Fastighetsinnehav, förvaltn + rörelse
Aktier och andelar i koncernföretag
Aktier och andelar i intresseföretag
Aktier och andelar
Obligationer och andra räntebärande värdepapper
Lån
Depåer hos företag som angivit återförsäkring
Derivat
Kassa och bank
Summa tillgångar

Skulder

Skulder till kreditinstitut
Summa skulder

Bokfört värde Koncernen

2018	2017
111 900	111 900
0	0
98 875	97 020
1 588 348	1 523 848
698 510	645 113
0	0
220	200
0	2 994
148 485	106 348
2 582 338	2 487 423

Bokfört värde Moderbolaget

2018	2017
111 900	111 900
177 231	38 431
7 100	7 250
1 236 704	1 326 272
698 510	645 113
0	0
220	200
0	2 994
115 118	101 509
2 346 783	2 233 669

0	0	0	0
0	0	0	0

Som finansiella tillgångar redovisas även likvida medel, depåer och rörelsefastigheter.

Valutarisk

Valutarisk är risken för förluster till följd av förändringar i nivå eller volatilitet av valutakurser. Bolaget är exponerat mot utländsk valuta genom innehavet i utländska aktier och aktiefonder. Valutarisk är endast tillåten i den utländska aktieportföljen och begränsas av limit för maximal tillåten placering i utländsk valuta. Bolaget har även skulder i utländsk valuta som dock är hänförliga till ett enskilt återförsäkringskontrakt och därför är begränsade. På tillgångssidan uppgår den totala valutaexponeringen till MSEK 11 (35) och är exponerad till EUR. Maximalt 25 % av de totala placeringstillgångarna får vara placerade i annan valuta än svenska kronor. Indirekt tillkommer valutarisk via genomlysning av bland annat svenska aktiefonder och optionsdelen i aktieindexobligationer. Valutasäkring för att minska valutarisken är tillåten.

Ränterisk

Ränterisk är risken att nettovärdet av tillgångar, skulder och försäkringstekniska åtaganden minskar på grund av minskade marknadsräntor. Räntebärande placeringar till bunden ränta sjunker i marknadsvärde när räntorna stiger vilket innebär en kostnad för bolaget. Ränterisken storlek beror på tillgångarnas duration, ju längre löptid desto högre blir ränterisken och desto högre blir följaktligen kostnaden när räntan stiger. Det finns även en ränterisk på skuldsidan, men i motsats till räntebärande tillgångar så uppstår kostnaden för bolaget när räntorna sjunker eftersom skulden då ökar.

Bolaget är exponerat mot ränterisk både på tillgångs- och skuldsidan. På tillgångssidan uppgår bolagets placeringar i obligationer och andra räntebärande värdepapper totalt till MSEK 699 (645). Några räntebärande finansiella skulder finns inte. Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av statsobligationer, statsskuldväxlar, bostadsobligationer och nollkupongsobligationer samt räntefonder. En del av ränteförvaltningen är utlagt på ett så kallat diskretionärt förvaltningsuppdrag där ett avtal reglerar hur förvaltningen skall gå till och vilket benchmark som skall vara styrande för förvaltningen. Förvaltaren har även ett mandat att avvika från benchmark för att skapa en möjlighet till överavkastning. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till 0,6 (0,6). Samtliga placeringar i räntebärande värdepapper är i svenska kronor. På skuldsidan uppkommer ränterisk genom diskontering av försäkringstekniska avsättningar.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring samt för skadelivränteaaffären. Totalt uppgår de diskonterade avsättningarna för oreglerade skador (netto efter avgiven återförsäkring) i trafikaffären till MSEK 341,4 (335). Den ackumulerade diskonteringseffekten, det vill säga skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade reserver uppgår till MSEK 15,0 (16,6) exklusive skadebehandlingsreserv. Vid en ränteförändring påverkas skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade avsättningar. Division SAK inom Länsförsäkringar AB gör tillsammans med ansvarig aktuarie och Länsförsäkringar AB:s finanschef grundläggande bedömningar för beslut om diskonteringsräntesats för trafikreserven. Den rekommenderade räntesatsen uppgår till 0,20 procent (0,40 procent). Den uppskattade skadekostnaden utgörs av diskonterade värden.

En ränteuppgång påverkar räntebärande tillgångar negativt medan räntebärande skulder och diskonterade försäkringstekniska avsättningar påverkas positivt (en högre diskonteringsränta får till effekt en lägre försäkringsteknisk avsättning). Förändringar i räntenivån får en direkt påverkan på bolagets resultat.

För att minimera ränterisken samt att få en följsamhet i utvecklingen mellan tillgångar och skulder följs utvecklingen upp löpande. ALM-analys upprättas minst årligen och vid behov om förutsättningar förändras. Direkta placeringar i räntebärande tillgångar ska utgöras

KÄNSLIGHETSANALYS, AKTIEKURS (MSEK)

10% nedgång i aktiekurs

2018		2017	
Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
-168,7	-131,6	-162,1	-126,4

Tabellen ovan visar en nedgång i aktiemarknaden påverkar Länsförsäkring Kronoberg.

KÄNSLIGHETSANALYS, VALUTAKURS NETTO (MSEK)

10% nedgång i valutakurser

2018		2017	
Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
-1,1	-0,9	-3,5	-2,7

Tabellen ovan visar hur resultatet påverkas av en nedgång av en förändring i valutakurser.

LÖPTIDSFÖRDELNING, (MSEK)

	2018	2017
<= 1 år	-	10
1 år <= 2 år	-	-
2 år <= 3 år	-	-
3 år <= 4 år	-	-
4 år <= 5 år	-	-
5 år <= 10 år	-	-
10 år	21	21
Totalt	21	31

Tabellen visar löptidsfördelningen av bolagets räntebärande tillgångar exklusive räntefonder.

KÄNSLIGHETSANALYS, RÄNTERISK (MSEK)

1% nedgång på räntekurvan (100 baspkt)

2018		2017	
Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
-13,4	-10,4	-32,4	-25,3

Tabellen ovan visar vilken effekt en förändring i räntenivån har på bolagets resultat.

av värdepapper med rating BB eller bättre. I undantagsfall får direkta placeringar utgöras av värdepapper med lägre rating än BB eller utan rating, dock maximalt 5 % (exklusive Länsförsäkringsgruppen) av totala räntebärande tillgångar.

Fastighetsrisk

Med fastighetsrisk avses förluster till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet, av priset på fastigheter.

Bolagets exponering i direkt ägda fastigheter uppgår till totalt MSEK 112 (112). Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkring Kronobergs del är fastighetsrisken relativt begränsad i och med att direktägda fastigheter endast utgör en mindre del 4,6% (4,8 %) av bolagets placeringstillgångar. Eventuella beslut om köp eller försäljning av fastigheter och andelar i Humlegården tas av styrelsen.

Fastighetsrisken begränsas genom andelen fastighetsrelaterade tillgångar i normalportföljen maximalt får uppgå till 33%.

Spreadrisk

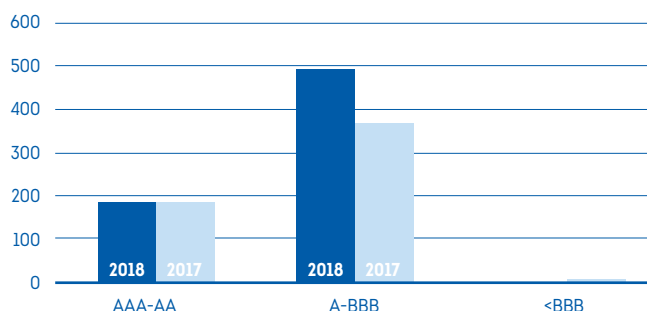
Med spreadrisk avses risken för förluster till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet, av differensen mellan marknadsräntor på obligationer med kreditrisk och statspappersräntor.

Genom innehav i obligationer med kreditrisk och andra räntebärande värdepapper samt övriga lån exponeras bolaget mot risken för att förändrade kreditspreadar påverkar bolaget negativt. Kreditrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser.

Bolaget hanterar risken genom att placeringar i räntebärande tillgångar ska utgöras av värdepapper med rating BB eller bättre. I undantagsfall får direkta placeringar utgöras av värdepapper med rating lägre än BB eller utan rating, dock maximalt 5 % (exklusive Länsförsäkringsgruppen) av totala räntebärande tillgångar. Spreadrisken bedöms därför vara liten.

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Bolaget har heller inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oreglerade.

BOLAGETS RÄNTEBÄRANDE PLACERINGAR FÖRDELADE PÅ OLIKA KREDITBETYG, I FÖRHÅLLANDE TILL FÖREGÅENDE ÅR

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisken är risken för att förluster till följd av att placeringstillgångarna inte är väl diversifierade. Koncentrationsrisken motverkas primärt genom diversifiering av koncernens placeringstillgångar, genom beslut om högsta exponering per motpart i finansiella derivat, genom beslut om högsta exponering per återförsäkringsgivare och genom fakultativ återförsäkring av enskilt mycket stora försäkrade risker. Bolagets strävan är att ha en väldiversifierad placeringsportfölj avseende exempelvis sammansättning av tillgångsslag, geografiska marknader och enskilda emittenter. Normalportföljens limitnivåer för respektive tillgångsslag stöder detta.

Bolagets ledning och styrelse tar återkommande del av rapporteringen om koncernens stora exponeringar och riskkoncentrationer. Placeringstillgångar är väsentligen väl diversifierade och koncentrationrisken är framförallt begränsad till det strategiska aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB. Koncentrationsrisken uppgick till MSEK 186,1 (186) vid utgången av 2018.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser och att eventuella säkerheter inte täcker fordran.

Bolaget har valt att dela in motpartsriskerna i kategorierna motpartsrisker inom avgiven återförsäkring, motpartsrisker i finansiella derivat (placeringstillgångar) och annan motpartsrisk.

Enligt bolagets Riskpolicyn är motpartsrisker nödvändiga risker som begränsas via gruppens gemensamma återförsäkringsprogram samt val av motparter utifrån rating för risker kopplat till återförsäkring. Motpartsrisker kopplat till finansiella derivat begränsas genom att Bolaget säkerställer att motpart har en god rating.

Bolagets motparter ska ha en god återbetalningsförmåga och begränsar sina motpartsrisker genom att endast banker med rating som överstiger BBB får hantera Bolagets likvida medel. Vid fakultativ återförsäkring ska motparter och dess återbetalningsförmåga bedömas och motparterna får inte ha lägre rating enligt Standard & Poor än BBB.

Motpartsrisk inom placeringstillgångarna

Med motpartsrisk inom placeringstillgångarna avses risken för att motparten vid handel av finansiella derivat inte kan fullfölja sina åtaganden. Motpartsrisken inom placeringstillgångarna innefattar även risken för att banken som innehar bolagets likvida medel (innehav på inlåningskonton) inte kan fullfölja sina åtaganden.

Motpartsrisken i bolagets placeringstillgångar (finansiella derivat och likvida medel) bedöms vara relativt liten genom att risken begränsas av krav på motpartens kreditvärdering (rating) samt limiter för maximal exponering. Placeringar får endast göras i instrument med hög kreditvärdighet och placeringarna görs hos olika emittenter för att ytterligare sprida risken. Aktsamhetsprincipen ska tillämpas.

Motpartsrisk i avgiven återförsäkring

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

KREDITBETYG ÅTERFÖRSÄKRING, PROCENTUELL FÖRDELNING PER RATINGKATEGORI

	2018	2017
AAA		0,0%
AA	36,7%	38,5%
A	61,9%	59,0%
BBB	0,0%	0,0%
Not rated*	1,5%	2,5%
Totalt	100%	100%

Tabellen ovan visar exponering för motpartsrisker avseende externa återförsäkrare för LFAB.
*Länsförsäkringsbolagen

Bolaget köper all återförsäkring genom återförsäkringsavdelningen på LFAB. Länsförsäkringsgruppen har ett antal interna pooler som ger länsförsäkringsbolagen återförsäkringsskydd. Detta innebär att bolagen återförsäkrar varandra för de skador som överstiger det enskilda bolagets självbehåll upp till skadekostnadsnivå som täcks av externa återförsäkrare. Motpartsrisken i den avgivna återförsäkringen bedöms därför vara relativt liten.

Bolaget har på balansdagen MSEK 173,4 (169,4) i återförsäkrares andel av oreglerade skador.

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk är risken för att egna åtaganden inte kan fullgöras på grund av brist på likvida medel eller för att de kan fullgöras endast genom upplåning till avsevärt högre kostnad än normal eller genom avyttring av tillgångar till underpris. Bolaget har ett antal innehav som kan anses vara relativt illikvida, framförallt innehaven i Länsförsäkringar AB, Humlegården och de fastigheter som bolaget äger. Huvuddelen av bolagets placeringsportfölj är dock av likvid karaktär med placeringar i värdepapper och fonder med god likviditet. För Länsförsäkring Kronoberg är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolaget har som princip att alltid hålla en likviditet (kassa och bankmedel) som uppgår till summan av en månads löpande driftskostnader och skadeutbetalningar, d.v.s. en månads normala betalningsflöden. Utöver detta finns alltid möjlighet att med två till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka MSEK 43 (39). Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionersättningar från Länsförsäkringar Bank/Liv/Fond och Agria uppgår till cirka MSEK 55 (53).

Operativa risker

Operativa risker är risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller fallerade processer, mänskliga fel, system eller externa händelser, inbegripet legala risker och compliancerisker. En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten skall bedrivas. Bolaget arbetar kontinuerligt med att identifiera, följa upp och förebygga olika operativa risker. Arbetet med operativa risker innefattar även uppföljning av inrapporterade incidenter, nyckelkontroller samt verksamhetens egna självutvärderingar av operativ risk. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner.

Operativa risker delas in i kategorierna intern brottslighet, extern brottslighet, anställningsförhållanden och arbetsmiljö, affärsförhållanden, skada på fysiska tillgångar, avbrott och störningar i verksamhet och system, transaktionshantering och processtyrning. Identifiering av operativ risk sker vid de årliga riskgenomgångarna för samtliga bolagets huvudprocesser. Summan av dessa ligger i linje med det beräknade utfallet enligt schablon i standardformeln.

Riskreducerande åtgärder vidtas om riskbedömning överstiger det för bolaget fastställda materialitetsbeloppet på KSEK 300 (300). Valet av åtgärd för att reducera den operativa risken varierar i hög grad som följd av riskernas olika karaktär. Föreskrivna generella åtgärder enligt bolagets Riktlinje för riskhantering och intern styrning och kontroll är följande; styrande dokument, förändringar i bolagets interna regelverk, företagsövergripande kontroller, nyckelkontroll, utbildning och process/rutinförändringar.

Nyckelkontroller har införts med syfte att säkerställa att processernas resultat är korrekta och kompletta samt för att dokumentera och samla information för rapportering. En annan viktig del av riskarbetet är incidentrapportering. De incidenter som inträffar loggas

och hanteras i ett särskilt system för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder.

En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Målet för bolagets arbete med operativa risker är att säkerställa att de operativa riskerna inte ska begränsa möjligheterna att nå uppsatta verksamhetsmål. Detta förutsätter en effektiv hantering av de operativa riskerna. Strategin för hantering av operativa risker utgår från insikten att operativa risker är en del av Bolagets verksamhet. Strategin utgår således inte från att samtliga operativa risker kan undvikas, elimineras eller transfereras till annan part. Däremot kan bolaget genom förebyggande arbete och ändamålsenlig riskhantering och riskkontroll minska risken för att operativa risker materialiseras och kan därmed reducera de konsekvenser som kan uppstå till följd av operativa risker. Kostnader för hantering och kontroll av operativ risk ska stå i rimlig proportion till den kostnad eller förlust som kan uppstå om risken materialiseras.

Affärsrisker

Med affärsrisk avses risken för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara misseffekter av strategiska beslut, en sämre intjäning och rykten. Affärsriskerna behandlas primärt inom ramen för den årliga processen för strategiska planeringen. Analysen av bolagets affärsrisker genomförs årligen i form av en riskworkshop där riskhanteringsfunktionen och företagsledningen deltar.

Strategisk risk

Strategisk risk består av risken till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, omvärldsförändringar och institutionella förändringar. Förmågan hos styrelse, vd och företagsledning att planera, organisera och följa upp samt att kontinuerligt bevaka marknadsförutsättningar och institutionella förändringar är förstås av stor betydelse för att hålla den strategiska risken under kontroll. Den strategiska risken påverkas vid större förändringar av verksamhetens inriktning. Ett felaktigt strategiskt beslut kan leda till förlustbringande verksamhet. Strategisk risk omfattar även oförmåga att anpassa bolagets verksamhet till förändringar i omvärlden.

Strategisk risk hanteras inom ramen för bolagets årliga strategi- och ERS process. I denna analyseras omvärldsförutsättningar, interna förutsättningar och konkurrenssituationen. Risker identifieras, bedöms och kortsiktiga och långsiktiga åtgärder som bolaget behöver vidtas beslutas. Detta genomförs i samband med en riskworkshop tillsammans med företagsledningen, för att säkerställa att målen uppnås. Processen avslutas med att bolagets ledning och styrelse tar ställning till strategiplanen, inklusive prioriterade aktiviteter av större betydelse. Styrelsen och ledningen följer sedan under året upp beslutade riskåtgärder, strategier och strategiplanens aktiviteter. Då oförutsedda händelser inträffar av större strategisk betydelse hanteras dessa ad-hoc genom analyser och behandling i styrelse och företagsledning. Innan beslut om större förändringar i verksamheten upprättas risk- och konsekvensanalyser, som utgör en del av beslutsunderlaget.

Intjäningsrisk

Intjäningsrisk är risken för förluster till följd av oväntad nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar eller från en oväntad ökning av kostnader från exempelvis svag arbetsproduktivitet. Intjäningsrisk tar sin utgångspunkt i marknadsförutsättningar och hur affären drivs och söker fånga risker i det perspektivet. Det är

med den utgångspunkten intjäningsrisk beskrivs här. Det finns dock överlappning mot andra riskkategorier.

För bolaget består intjäningsrisken främst i konkurrenters agerande på marknaden och vår förmåga att förekomma eller anpassa oss i marknadens utveckling.

För den mottagna affären från Länsförsäkringar AB, främst inom Bank, finns en intjäningsrisk i form av minskade provisionsintäkter. Risk för reducering av provisionsintäkter finns bland annat till följd av kreditförluster, då bolaget bekostar minst 80 % av konstaterad kreditförlust, vilket regleras genom avdrag på innevarande års provisionsintäkt.

Allmänt hanteras risken genom att bolaget fortlöpande följer utvecklingen av intäkter och kostnader.

Ryktelserisk

Ryktelserisk är svår att bedöma men likväl en risk som är förödande om den inträffar för en verksamhet som bygger på ett väl inarbetat varumärke som Länsförsäkringar. Ryktelserisken är risken för förlorat anseende hos kunder, anställda, myndigheter etc., vilket kan leda till minskade intäkter och ett försämrat värde i varumärket. Länsförsäkring Kronoberg lokala förankring innebär ett särskilt ansvar – precis som det ger en unik möjlighet till individuellt bemötande. De tjänster som erbjuds beskrivs med tydlighet och ärlighet, för att ge kunden möjlighet att fatta väl avvägda beslut. Länsförsäkringars varumärke står för det nära, det kundägda, det tillgängliga och ett personligt bemötande. Varumärket betyder mycket för samtliga bolag inom Länsförsäkringsgruppen. Eftersom nedlagd möda att bygga varumärket under lång tid kan raseras på mycket kort tid är det en centralt prioriterad fråga i hela Länsförsäkringsgruppen att skydda varumärket.

För att löpande identifiera och bedöma ryktelserisk krävs en kontinuerlig bevakning av vad som skrivs/sägs om Länsförsäkringar i media. Utifrån detta vidtas lämpliga åtgärder och aktiviteter av företagsledningen.

Länsförsäkring Kronobergs ägare är dess kunder. Denna ömsesidighet innebär en reell tillgång avseende trovärdighet av att bolaget agerar för kundernas bästa. Om negativ ryktesspridning uppstår hanteras det genom snabbt agerande och tydlig dialog med både kunder och medier.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Liv försäkrings AB, Länsförsäkringar Fond försäkrings AB respektive Länsförsäkringar Bank ABs räkning. Som ersättning för detta får Länsförsäkring Kronoberg provision.

Annulationsansvar i förmedlad livaffär

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv försäkrings AB är till viss del förenad med ett annulationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad. Annulationsansvaret var i grunden treårigt men från och med 2015 då det kom en ny ersättningsmodell från Fondlivbolaget slopades detta. I den nya modellen finns inte annulationsansvaret kvar utan detta kommer att fasas ut under de kommande tre åren, för försäkringar tecknade från den 1/1 2015.

Risk i förmedlad bankaffär

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank AB regleras hur stor ersättning bolaget skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkring Kronoberg skall stå för minst 80 % av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank AB. Avräkningen kan högst ske mot vad som motsvarar samtliga framtida inbetalningar av provisionsersättning. För år 2018 är denna risk begränsad till MSEK 28,4 (27,3) av årets provisionsersättning. Under 2018 har tidigare avsättningar för befarade kreditförluster återvunnits motsvarande MSEK -0,3 (1,6). Bolagets ansvar redovisas under rubriken Ansvarsförbindelser i balansräkningen.

Risker i samband med medlemskap i Trafikförsäkringsföreningen (TFF)

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet från Trafikförsäkringsföreningen fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs på Trafikförsäkringsföreningens stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina egna förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig vara otillräckliga.

Noter till resultat- och balansräkning Belopp i KSEK

Om inget annat anges, avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget

Not 3

PREMIEINKOMST	2018	2017
Direkt försäkring i Sverige	560 379	535 061
Mottagen återförsäkring	33 472	30 337
Summa premieinkomst	593 851	565 398

Not 4

KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN	2018	2017
Överförd kapitalavkastning	4 946	3 752
Räntesats olycksfall	0,8	0,8
Räntesats trafik	0,3	0,5
Räntesats övrigt	0,0	0,0

Försäkringsrörelsen har tillförts en ränta på summan av halva premieintäkten och genomsnitt av in- & utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning. Använd räntesats utgör för olycksfallsaffären genomsnittlig räntenivå för statsobligationer med tio års löptid och för övrig affär, förutom trafik, medelvärdet för 90-dagars statsskuldväxlar under året.

Not 5

FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR	2018			2017		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda försäkringsersättningar	298 982	-8 498	290 484	294 839	-15 327	279 512
Skaderegleringskostnader	51 867	0	51 867	43 350	0	43 350
Utbetalda försäkringsersättningar	350 849	-8 498	342 351	338 189	-15 327	322 862
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	41 851	-11 562	30 289	-10 165	15 986	5 821
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	3 805	7 556	11 361	44 665	-9 794	34 871
Skaderegleringskostnader	4 640	0	4 640	2 285	0	2 285
Förändring i avsättning för oreglerade skador	50 296	-4 006	46 290	36 785	6 192	42 977
Summa Försäkringsersättningar	401 145	-12 504	388 641	374 974	-9 135	365 839

* Ingående balans för 2017 är justerade med 3,9 Mkr med hänsyn till beståndsoverlåtelsen av Olycksfall

Not 6

DRIFTSKOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffningskostnader (inkl prov i avg åf)	-77 558	-66 273	-77 558	-66 273
Förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader	1 390	1 506	1 390	1 506
Administrationskostnader	-28 607	-24 123	-28 607	-24 123
Summa driftskostnader	-104 775	-88 890	-104 775	-88 890
TOTALA DRIFTSKOSTNADER FÖRE FUNKTIONSinDELNING	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Personalkostnader	-95 330	-93 525	-95 330	-93 525
Lokalkostnader	-5 837	-1 883	-5 837	-1 883
Avskrivningar	-779	-697	-779	-697
Övriga kostnader	-65 531	-38 891	-65 531	-38 891
Summa totala driftskostnader före funktionsindelning	-167 477	-134 996	-167 477	-134 996
AVGÅR:	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Driftskostnad för finans och fastighet	11 396	5 982	11 396	5 982
Kostnader för förmedlad affär, netto	-560	-3 226	-560	-3 226
Skaderegleringskostnader	51 866	43 350	51 866	43 350
Summa avdrag	62 702	46 106	62 702	46 106
Driftskostnader i sakförsäkringsrörelsen	-104 775	-88 890	-104 775	-88 890

Enligt full IFRS så får inte omföringar ske av interna hyror med KSEK 4 836 (4 806).

Not 7

Trafikförsäkringsföreningsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för Sveriges trafikförsäkringsbolag. Verksamheten styrs i huvudsak av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Alla försäkringsbolag som har tillstånd att bedriva Trafikskaderörelse i Sverige ska enligt trafikskadelagen var medlemmar i TFF. TFF ansvarar även för administrationen av Trafikskadenämnden (TSN) som verkar för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringsområdet. TFF:s verksamhet finansieras i enlighet med trafikskadelagen av medlemmarna. Det underskott som uppstår, inklusive kostnaden för TSN, fördelas på medlemmarna utifrån marknadsandelar inom området trafikförsäkring.

ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER OCH INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Trafikförsäkringsföreningen (TFF) årskostnad prognos	-2 894	-2 728	-2 894	-2 728
Avräkning av tidigare årskostnader TFF	716	326	716	326
TFF via LFAB	-390	-510	-390	-510
Summa övriga tekniska kostnader/intäkter	-2 568	-2 912	-2 568	-2 912

Not 8

Koncernen 2018

ÅRETS NETTOVINST/-FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	35 388				35 039
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	-349				-349
Övriga finansiella placeringstillgångar	0				0
Summa	35 039	0	0	0	35 039

Koncernen 2017

ÅRETS NETTOVINST/-FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	162 795				162 795
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	444				444
Övriga finansiella placeringstillgångar	0				0
Summa	163 239	0	0	0	163 239

Bolaget har inga finansiella skulder kopplade till de finansiella instrumenten.

Moderbolaget 2018

ÅRETS NETTOVINST/-FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	17 309				17 309
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	-349				-349
Övriga finansiella placeringstillgångar	0				0
Summa	16 960	0	0	0	16 960

Moderbolaget 2017

ÅRETS NETTOVINST/-FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	130 163				130 163
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	444				444
Övriga finansiella placeringstillgångar	0				0
Summa	130 607	0	0	0	130 607

Noter till resultat- och balansräkning Belopp i KSEK

Not 9

KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Hysesintäkter från byggnader och mark	214	0	214	0
Utdelning på aktier och andelar	45 128	13 646	17 450	13 646
Ränteintäkter m.m.				
obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 632	1 398	1 632	1 398
övriga ränteintäkter	379	0	377	0
Realisationsvinster, netto				
aktier och andelar	9 163	87 501	103 895	87 501
räntebärande värdepapper	0	7 560	0	7 560
övriga placeringstillgångar	0	0	0	0
Summa kapitalavkastning, intäkter	56 516	110 105	123 568	110 105

Not 10

OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Orealiserat resultat				
byggnader och mark	0	0	0	0
aktier och andelar	26 225	75 294	-86 586	42 662
räntebärande värdepapper	-199	-7 116	-199	-7 116
Summa orealiserade vinster och förluster	26 026	68 178	-86 785	35 546

Not 11

KAPITALAVKASTNING KOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2 018	2 017	2018	2017
Driftskostnader från byggnader och mark	0	-2 319	0	-2 319
Kapitalförvaltningskostnader	-12 973	-7 629	-12 912	-7 629
Räntekostnader m.m.				
fastighetslån	0	0	0	0
övriga räntekostnader	0	0	0	0
Valutakursförluster, netto	0	0	0	0
Realisationsförluster, netto				
aktier och andelar	0	0	0	0
räntebärande värdepapper	-150	0	-150	0
övriga placeringstillgångar	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	0	-151	-7	-106
Summa kapitalavkastning, kostnader	-13 123	-10 099	-13 069	-10 054

Not 12

ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Provision m m för Liv, Bank, Fond & Fastighetsförmedling	57 705	56 522	57 705	56 522
Driftskostnader för Liv, Bank, Fond & Fastighetsförmedling	-57 145	-53 296	-57 145	-53 296
Summa övriga intäkter och kostnader	560	3 226	560	3 226

Not 13

BOKSLUTSDISPOSITIONER	Moderbolaget	
	2018	2017
Avsättning till säkerhetsreserv	0	0
Avsättning till/upplösning av periodiseringsfond	-26 500	-20 500
Summa bokslutsdispositioner	-26 500	-20 500

Not 14

SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Aktuell skattekostnad				
Periodens skattekostnad	-18 367	-14 680	-18 367	-14 680
Tidigare års skattekostnad	-196	-103	-196	-103
Summa aktuell skattekostnad	-18 563	-14 783	-18 563	-14 783
Uppskjuten skattekostnad				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader				
byggnader och mark	-207	-228	-207	-228
aktier och andelar	19 049	-9 464	19 049	-9 464
obligationer och andra äntebärande värdepapper	183	1 390	183	1 390
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	-5 830	-4 510	0	0
Uppskjuten skatt på aktiverade utvecklingskostnader	0	0	0	0
Pensionsskuld	-357	-798	-357	-798
Effekt av ändrad skattesats	14 196		6 923	
Summa uppskjuten skattekostnad	27 034	-13 610	25 591	-9 100
Summa skatt på årets resultat	8 471	-28 393	7 028	-23 883

SKATTEFORDRINGAR OCH -SKULDER	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Aktuell skatteskuld				
Periodens skattekostnad	7 282	3 513	7 282	3 513
Tidigare års skattekostnad	2 541	0	2 541	0
Summa aktuell skatteskuld/fordran	9 823	3 513	9 823	3 513
Uppskjuten skatteskuld				
byggnader och mark	14 173	14 928	14 173	14 928
aktier och andelar	87 583	112 584	87 583	112 584
obligationer och andra äntebärande värdepapper	407	617	407	617
Uppskjuten skatteskuld på obeskattade reserver	114 293	108 463	0	0
Uppskjuten skatteskuld på aktiverade utvecklingskostnader	0	0	0	0
Avsättning pensionskostnader	363	-617	363	-617
Effekt av ändrad skattesats	-7 273	0	0	0
Summa uppskjuten skatteskuld/fordran	209 546	235 975	102 526	127 512
Summa skatteskuld	219 369	239 488	112 349	131 025

Uppskjuten skatt har beräknats efter 20,6 procent.

AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT	2018		2017	
KONCERNEN				
Resultat före skatt		67 754		156 559
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0%	-14 906	22,0%	-34 443
Tidigare års skatt	0,3%	-196	0,1%	-103
Ej avdragsgilla kostnader	0,2%	-139	0,0%	55
Ej skattepliktiga intäkter	-14,2%	9 641	0,8%	-1 280
Ej redovisade intäkter	-0,3%	178	-4,7%	7 357
Ej redovisade kostnader	-0,3%	197	-0,2%	258
Schablonintäkt på investeringsfond	0,7%	-459	0,1%	-223
Schablonränta på periodiseringsfond	0,1%	-41	0,0%	-14
Effekt av ändrad skattesats	-21,0%	14 196	0,0%	0
Redovisad effektiv skatt	-12,5%	8 471	18,1%	-28 393
MODERBOLAGET				
Resultat före skatt		-4 451		103 472
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0%	979	22,0%	-22 764
Tidigare års skatt	-4,4%	-196	0,1%	-103
Ej avdragsgilla kostnader	-3,1%	-139	-0,1%	65
Ej skattepliktiga intäkter	-9,5%	-425	1,2%	-1 280
Ej redovisade intäkter	4,0%	178	-0,2%	178
Ej redovisade kostnader	4,7%	208	-0,2%	258
Schablonintäkt på investeringsfond	-10,3%	-459	0,2%	-223
Schablonränta på periodiseringsfond	-0,9%	-41	0,0%	-14
Effekt av ändrad skattesats	155,5%	6 923	0,0%	0
Redovisad effektiv skatt	157,9%	7 028	-23,1%	-23 883

Noter till resultat- och balansräkning Belopp i KSEK

Not 15

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	19 482	12 821	6 661	0
Årets inköp	0	6 661	0	6 661
Utgående anskaffningsvärde	19 482	19 482	6 661	6 661
Ingående ackumulerade avskrivningar	-13 487	-12 821	-666	0
Årets avskrivningar	-1 999	-666	-1 999	-666
Utgående ackumulerade avskrivningar	-15 486	-13 487	-2 665	-666
Summa immateriella tillgångar	3 996	5 995	3 996	5 995

Förvärvade immateriella tillgångar avser utvecklingskostnader för gemensamma system. Beräknad nyttjandeperiod är 5 år och avskrivning sker med 20% årligen. Aktivering sker enbart i koncernen.

Not 16

FÖRVALTNINGSFASTIGHETER / BYGGNADER OCH MARK	Koncernen			Moderbolaget
	Förvaltnings- fastigheter	Rörelse- fastigheter	Totalt	
Ingående verkligt värde 2018-01-01	47 900	64 000	111 900	111 900
Anskaffningsvärde	44 694	40 188	84 882	0
Investeringar i fastigheterna	0	0	0	0
Försäljning	0	0	0	0
Ackumulerade avskrivningar	0	0	0	0
Orealiserad värdeförändring	0	0	0	0
Utgående verkligt värde 2018-12-31	47 900	64 000	111 900	111 900

Ingående verkligt värde 2017-01-01	47 900	64 000	111 900	111 900
Anskaffningsvärde	44 694	40 188	84 882	0
Investeringar i fastigheterna	0	0	0	0
Nyförvärv	0	0	0	0
Ackumulerade avskrivningar	0	0	0	0
Orealiserad värdeförändring	0	0	0	0
Utgående verkligt värde 2017-12-31	47 900	64 000	111 900	111 900

Av bolagets 3 fastigheter är 2 rörelsefastigheter och resterande förvaltningsfastigheter. Förvaltningsfastigheter redovisas enligt verkligt värdemetoden. Förvaltningsfastigheterna består av Linné 2. Därutöver innehar bolaget två fritidsfastigheter, Lundegård 1:7 & Stiby 2:38 m fl.

Not 17

AKTIER & ANDELAR I KONCERNFÖRETAG		2018	2017
Innehav i dotterföretag	Dotterföretagets säte, land	Ägarandel i %	Ägarandel i %
Länsgården AB 556683-4015	Växjö, Sverige	100	100
Länsförsäkring Kronoberg Skog AB 559180-4389	Växjö, Sverige	100	0
Astrad Fastigheter AB 559091-4171	Växjö, Sverige	100	100
Linneus fastigheter AB 559091-4197	Växjö, Sverige	100	100
Lejonet 5 fastigheter AB 559091-4189	Växjö, Sverige	100	100

MODERBOLAGET		2018	2017
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början		38 581	38 581
Inköp		50	0
Aktieägartillskott		138 600	0
Försäljningar		0	0
Ackumulerade uppskrivningar		0	0
Omklassificeringar		0	0
Utgående balans 31 december		177 231	38 581

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterföretag			2018	2017
Dotterföretag/ Organisationsnummer	Antal andelar	Andel i %	Redovisat värde	Redovisat värde
Länsgården AB, 5556683-4015	1000	100	38 431	38 431
Länsförsäkring Kronoberg Skog AB* 559180-4389	1000	100	138 650	0
Astrad Fastigheter AB, 559091-4171	1000	100	50	50
Linné fastigheter AB, 559091-4197	1000	100	50	50
Lejonet 5 fastigheter AB, 559091-4189	1000	100	50	50
			177 231	38 581

Det verkliga värdet för fastigheterna i dotterbolaget i Länsgården AB har fastställts genom en substansvärdeberäkning av innehavet i Humlegårdsfastigheterna. Substansvärdet har fastställts genom en årlig extern marknadsvärdering av innehavet i Humlegården.

Marknadsvärdet för Länsgården (Humble & LF Secondary) uppgår MSEK 203,1 (198,1).

**Detta bolag upprättades under december 2018 och dess verksamhet skall vara att äga och förvalta skog.*

Not 18

AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG				
Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i intresseföretag				
			2018	2017
Organisationsnummer/ Säte	Antal andelar	Andel i %	Redovisat värde	Redovisat värde
LF Affärsservice Sydost AB 556896-7425, Kristianstad	2 000	33	100	100
Hjalmar Petri Holding AB 556286-4677, Växjö	5 400	45	7 000	7 000
			7 100	7 100

Det verkliga värdet för aktierna i intressebolaget Hjalmar Petri har fastställts genom kapitalandelsmetoden. Marknadsvärdet i koncernen uppgår till MSEK 98,8 (96,9).

Not 19

Koncernen 2018

REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	1 588 348				1 588 348
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	698 510				698 510
Övriga finansiella placeringstillgångar					0
Summa	2 286 858	0	0	0	2 286 858

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut			0
Övriga skulder		34 493	34 493
Summa	0	34 493	34 493

Koncernen 2017

REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	1 527 383				1 527 383
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	645 113				645 113
Övriga finansiella placeringstillgångar			0		0
Summa	2 172 496	0	0	0	2 172 496

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut			0
Övriga skulder		6 637	6 637
Summa	0	6 637	6 637

Moderbolaget 2018

REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	1 236 704				1 236 704
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	698 510				698 510
Övriga finansiella placeringstillgångar			0		0
Summa	1 935 214	0	0	0	1 935 214

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut			0
Övriga skulder		9 982	9 982
Summa	0	9 982	9 982

Moderbolaget 2017

REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefodringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	1 329 266				1 329 266
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	645 113				645 113
Övriga finansiella placeringstillgångar			0		0
Summa	1 974 379	0	0	0	1 974 379

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut			0
Övriga skulder		6 588	6 588
Summa	0	6 588	6 588

Not 19 fortsätter på nästa sida.

Noter till resultat- och balansräkning Belopp i KSEK

Not 19

Koncernen 2018

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Förvaltningsfastigheter	0	0	47 900	47 900
Aktier och andelar	641 157	11 607	935 584	1 588 348
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	677 812	20 698	0	698 510
Övriga placeringstillgångar	0	0	0	0
Summa	1 318 969	32 305	983 484	2 334 758

Koncernen 2017

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Förvaltningsfastigheter	0	0	47 900	47 900
Aktier och andelar	644 933	545 564	336 886	1 527 383
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	613 976	31 137	0	645 113
Övriga placeringstillgångar	0	0	0	0
Summa	1 258 909	576 701	384 786	2 220 396

Moderbolaget 2018

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	641 157	11 607	583 940	1 236 704
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	677 812	20 698	0	698 510
Övriga placeringstillgångar	0	0	0	0
Summa	1 318 969	32 305	583 940	1 935 214

Moderbolaget 2017

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	644 933	545 564	138 769	1 329 266
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	613 976	31 137	0	645 113
Övriga placeringstillgångar	0	0	0	0
Summa	1 258 909	576 701	138 769	1 974 379

Nivå 1 består av verkligt värde på en aktiv marknad. Nivå 2 består av verkligt värde som bygger på observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Nivå 3 består av verkligt värde utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. För innehavet i Hjalmar Petri görs en marknadsvärdering av bolagets fastigheter av oberoende värderare vart tredje år. Under löpande år sker en värdering i enlighet med grunderna för substansvärdering. Substansvärdet utgår från årligt resultat i bolaget efter skatt. Substansvärdet utgör därför en rimlig approximation av verkligt värde. Bolagets aktieinnehav i LFAB nivå 3 (år 2017 nivå 2) har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll, enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas till övriga ägare till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet aktiernas verkliga värde.

Not 19 fortsätter på nästa sida.

Vinster och förluster av finansiella instrument och förvaltningsfastigheter redovisas i resultaträkningen i not 8. Under året har överföring skett för Aktier i LFAB från nivå 2 till nivå 3 med MSEK 583,7 (531,0). Inga andra ändringar mellan nivåer har genomförts.

Not 19

ANSKAFFNINGSVÄRDEN OCH VERKLIGA VÄRDEN PÅ AKTIER OCH ANDELAR

Noterade aktier och andelar	Anskaffningsvärde 2018	Verkligt värde 2018	Anskaffningsvärde 2017	Verkligt värde 2017
Svenska aktier och andelar	378 533	382 435	344 759	367 415
Utländska aktier och andelar	228 466	258 723	224 348	277 520
Onoterade aktier och andelar				
Länsförsäkringar AB	187 408	583 749	187 408	530 986
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	140	822	140	555
Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB	500	621	500	687
Övriga svenska aktier och andelar	16 496	10 354	54 109	152 103
Summa moderbolaget	811 543	1 236 704	811 264	1 329 266
Tillkommer koncernen:				
Humlegården fastigheter AB	38 431	191 727	38 431	162 782
Hjalmar Petri Holding AB	7 000	98 775	7 000	96 380
LF Affärsservice Sydost AB	100	100	100	100
Bergvik Skog AB	138 650	148 556	0	0
LF Secondary PE Investment S.A.	26	11 361	26	35 332
Summa koncernen	995 750	1 687 223	856 821	1 623 860

ANSKAFFNINGSVÄRDEN OCH VERKLIGA VÄRDEN PÅ OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Noterade obligationer och andra räntebärande värdepapper	Anskaffningsvärde 2018	Verkligt värde 2018	Anskaffningsvärde 2017	Verkligt värde 2017
Handelsbanken Företagsobligation A1	0	0	172 318	172 419
Handelsbanken Inst kort ränta	311 975	311 780	203 518	203 476
Handelsbanken Ränte avkastning	180 698	182 100	237 306	238 081
Handelsbanken Obl Inv	184 523	183 932	0	0
Bergvik Skog AB	19 164	20 698	19 164	21 155
Corporate Bond AIO	0	0	10 000	9 982
Övriga	0	0	0	0
Onoterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Övriga svenska emittenter	0	0	0	0
Övriga utländska emittenter	0	0	0	0
Summa koncern	696 360	698 510	642 306	645 113

VERKLIGA VÄRDEN PÅ FINANSIELLA INSTRUMENT

I Länsförsäkring Kronobergs balansräkning uppgår verkligt värde och redovisat värde till samma belopp för samtliga finansiella tillgångar. När det gäller balansposterna aktier och andelar samt obligationer och andra räntebärande värdepapper har verkligt värde fastställts som aktuell köpkurs på aktiva marknader.

Bergvik Skog AB värderas till verkligt värde genom externa värderingar vilket ger ett bedömt marknadsvärde. Övriga onoterade aktier och andelar är värderade till en form av substansvärde vilket har bedömts motsvara marknadsvärde.

För övriga tillgångar och skulder är anskaffningsvärdet en tillräcklig approximation av verkligt värde eftersom löptiden på dessa finansiella tillgångar är mycket kort (mindre än 6 månader).

Noter till resultat- och balansräkning Belopp i KSEK

Not 20

FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING	2018	2017
Fordringar hos försäkringstagare	191 663	147 713
Summa fordringar avseende direkt försäkring	191 663	147 713

Not 21

ÖVRIGA MATERIELLA TILLGÅNGAR OCH VARULAGER	Koncernen		Moderbolaget	
Materiella tillgångar	2018	2017	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	7 992	7 303	7 992	7 303
Sålda anläggningar	0	0	0	0
Årets inköp	334	689	334	689
Utrangeringar	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	8 326	7 992	8 326	7 992
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 421	-2 723	-3 421	-2 723
Årets avskrivningar	0	-698	0	-698
Utrangeringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 421	-3 421	-3 421	-3 421
Summa materiella tillgångar	4 905	4 571	4 905	4 571

Not 22

UPPLUPNA RÄNTE- OCH HYRESINTÄKTER	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Upplupna ränteutgifter	0	0	0	0
Upplupna hyresintäkter	0	0	0	0
Summa upplupna ränte- och hyresintäkter	0	0	0	0

Not 23

FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER	2018	2017
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	5 156	6 663
Årets avsättning	3 766	5 156
Årets avskrivning	-5 156	-6 663
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	3 766	5 156
Anskaffningskostnad med avskrivningstid inom ett år	3 766	5 156

Not 24

ÖVRIGA FÖRUTBETALDA INTÄKTER OCH UPPLUPNA KOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Förskottsbetalda hyreskostnader	0	0	0	0
Upplupna intäkter	0	1 068	0	1 068
Övriga förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	2 756	6 947	2 755	6 947
Summa övriga förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	2 756	8 015	2 755	8 015

Not 25

OBESKATTADE RESERVER	2018	2017
Uljämningsfond	28 250	28 250
Säkerhetsreserv	412 393	412 393
Periodiseringsfond beskattningsår 2013	4 570	4 570
Periodiseringsfond beskattningsår 2014	7 300	7 300
Periodiseringsfond beskattningsår 2015	16 499	16 499
Periodiseringsfond beskattningsår 2016	3 500	3 500
Periodiseringsfond beskattningsår 2017	20 500	20 500
Periodiseringsfond beskattningsår 2018	26 500	0
Summa obeskattade reserver	519 512	493 012

Not 26

AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER	Avsättning för ej intjänade premier	
	2018	2017
Ingående balans	243 828	225 984
Under året intjänad premie från tidigare räkenskapsår	-243 828	-225 984
Årets avsättning	256 982	243 828
Utgående balans	256 982	243 828
Behov av avsättning för kvardröjande risk har inte ansetts föreligga.		

Not 27

AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR	2018			2017		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
IB Rapporterade skador	392 002	-54 990	337 012	405 618	-72 542	333 076
IB Inträffade ej rapporterade skador	486 171	-120 895	365 276	450 328	-112 905	337 423
Avsättning för skaderegleringskostnader	28 643	0	28 643	26 358	0	26 358
Diskonteringsdifferens	-23 107	6 480	-16 627	-35 380	9 849	-25 531
Ingående balans *	883 709	-169 405	714 304	846 924	-175 598	671 326
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	445 777	-13 298	432 479	361 686	-12 056	349 630
Utbetalda försäkringsersättningar	-350 849	8 498	-342 351	-294 839	15 327	-279 512
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år	-44 632	794	-43 838	-30 062	2 921	-27 141
Utgående balans	934 005	-173 411	760 594	883 709	-169 406	714 303
Utgående balans består av:						
UB Rapporterade skador	432 882	-65 804	367 078	392 002	-54 990	337 012
UB Inträffade ej rapporterade skador	485 991	-110 801	375 190	486 171	-120 895	365 276
Avsättning för skaderegleringskostnader	33 284	0	33 284	28 643	0	28 643
Diskonteringsdifferens	-18 152	3 194	-14 958	-23 107	6 480	-16 627
Utgående balans totalt	934 005	-173 411	760 594	883 709	-169 405	714 304

* Ingående balans är justerade med 3,9 Mkr med hänsyn till beståndsoverlåtelsen av Olycksfall

Not 28

AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

Förmånsbestämda planer

I enlighet med UFR 10 redovisar bolaget förmånsbestämda planer som avgiftsbestämda. Beskrivning av bolagets förmånsbestämda planer återfinns i not 1.

Avgiftsbesämda planer

Bolaget har avgiftsbestämda pensionsplaner för arbetare som helt bekostas av företaget. Betalningar till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

	2018	2017
Antastbar pensionsskuld	4 251	5 012
Avsatt till löneskatt antastbar pensionsskuld	269	1 154
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	4 520	6 166

Not 29

ÅTERSTÅENDE LÖPTID FINANSIELLA SKULDER – KONCERNEN

	På anfordran	<1 mån.	1-3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	>5 år
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0
Övriga skulder	0	0	34 493	0	0	0
Summa	0	0	34 493	0	0	0

ÅTERSTÅENDE LÖPTID FINANSIELLA SKULDER – MODERBOLAGET

	På anfordran	<1 mån.	1-3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	>5 år
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0
Övriga skulder	0	0	34 342	0	0	0
Summa	0	0	34 342	0	0	0

Not 30

ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Leverantörsskulder	8 059	5 923	8 059	5 923
Övriga skulder	26 434	16 083	26 283	16 032
Summa övriga skulder	34 493	22 006	34 342	21 955

Noter till resultat- och balansräkning Belopp i KSEK

Not 31

UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Upplupna löner och sociala avgifter	11 844	11 133	11 844	11 133
Förutbetalda hyresintäkter	52	67	52	67
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 282	5 286	5 283	5 288
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17 178	16 486	17 179	16 488

Not 32

STÄLLDA SÄKERHETER	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Fastighetsinteckningar	0	0	0	0
För försäkringstekniska avsättningar f.e.r registerförda tillgångar	1 120 929	1 021 501	1 120 929	1 021 501
Summa ställda säkerheter	1 120 929	1 021 501	1 120 929	1 021 501

I enlighet med 6 kap. 30-31§§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som används i ett förmånsrättsregister.

Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid en eventuell insolvens.

Not 33

EVENTUALFÖRPLIKTELSE/ANSVARSFÖRBINDELSER	2018	2017
Länsförsäkringar Bank	28 350	27 338
Summa eventalförpliktelser	28 350	27 338

Övriga eventalförpliktelser avser ansvarighet till minst 80 procent för konstaterade kreditförluster avseende förmedlade lån.

Ansvarigheten för förmedlade bankaffärer åt Länsförsäkringar Bank, se vidare not 2. Bolaget har som delägare i TFF ett solidariskt ansvar, se vidare not 2.

Not 34

NÄRSTÅENDE

Som närstående personer till Länsförsäkring Kronoberg-koncernen räknas dotter-bolag enligt not 17, bolag inom Länsförsäkringar AB-koncernen samt övriga närstående. Närstående nyckelpersoner är styrelseledamöter och ledande befattningshavare samt nära familjemedlemmar till dessa personer. Ersättningar till närstående nyckelpersoner såsom styrelseledamöter och ledande befattningshavare framgår av not 35. I övrigt förekommer inga transaktioner mellan dessa personer eller deras närstående utöver normala kundtransaktioner

Bedömningen om en närståenderelation föreligger eller inte har grundats på förhållan-dets ekonomiska innebörd och inte enbart på ägandet. Närstående är som beskrivits ovan LFAB-koncernen. LFAB har fått i uppdrag av Länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhanda sådan service till Länsförsäkringsbolagen, som av effektivitetsskäl ska produ-ceras och tillhandahållas inom Länsförsäkringsgruppen.

Under året har moderbolaget lämnat aktieägartillskott till dotterbolaget LF Skog med MSEK 138,6.

RESULTAT OCH BALANSPOSTER	Fordringar	Skulder	Intäkter	Kostnader
Astrad Fastigheter AB	11	0	0	0
Linneus fastigheter AB	11	0	0	0
Lejonet 5 fastigheter AB	11	0	0	0
Länsgården AB	61	0	0	0
Hjalmar Petri Holding AB	0	0	0	0
Länsförsäkring Kronoberg Skog AB	56	0	0	0

Not 35

ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER				
Medelantalet anställda Moderbolaget	2018	varav män	2017	varav män
	109	50%	95	53%
Totalt	109	50%	95	53%

Dotterbolagen har inte haft några anställda under 2018. Samtliga anställda är tjänstemän.

KÖNSFÖRDELNING I FÖRETAGSLEDNINGEN		2018	2017
Moderbolaget	Andel kvinnor	Andel kvinnor	
Styrelsen	40%	30%	
Övriga ledande befattningshavare	33%	38%	

KOSTNADER FÖR ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA & STYRELSE		2018	2017
Löner och ersättningar	57 958	50 059	
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer	11 939	11 203	
Sociala avgifter & särskild löneskatt	21 485	20 046	
Summa kostnader	91 382	81 308	

Av moderbolagets pensionskostnader avser KSEK 988 (963) gruppen styrelse och verkställande direktören.

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR TILL FRITIDSOMBUD	2018	2017
Löner och ersättningar	7 651	7 007
Sociala avgifter	38	98
varav pensionsavgifter	0	0
Summa kostnader	7 689	7 105

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELADE MELLAN STYRELSE- LEDAMÖTER MED FLERA OCH ÖVRIGA ANSTÄLLDA				
	2018		2017	
	Styrelse och vd	Övriga anställda	Styrelse och vd	Övriga anställda
	3 583	54 373	3 394	46 665
Totalt moderbolaget	3 583	54 373	3 394	46 665

ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE UNDER ÅRET		2018	2017
Per-Åke Holgersson, styrelsens ordförande	317	304	
Pär Aspengren, styrelsens vice ordförande	183	168	
Maria af Trampe, styrelseledamot	115	113	
Per Jonsson, styrelseledamot	117	108	
Louise Manestam, styrelseledamot	111	128	
Lotta Fonsell, styrelseledamot	0	30	
Veronica Pettersson, styrelseledamot	85	0	
Anders Holmberg, styrelseledamot	36	113	
Ronny Lindén, styrelseledamot	120	85	
Beatrice Kämpe-Nikolausson, verkställande direktör	2 501	2 345	
- varav rörlig ersättning till verkställande direktör	0	0	
- pensionsavsättning till verkställande direktör	988	963	
Andra ledande befattningshavare 7 (8) st	6 141	6 980	
- varav rörlig ersättning	0	0	
- pensionsavsättning	2 583	2 959	
Total ersättning	13 297	14 296	

Till arbetstagarrepresentanter har ej utgått något arvode. Någon resultatbaserad ersättning har ej utgått till styrelse, vd eller ledande befattningshavare.

Not 35

Fortsättning. Belopp i KSEK

Pensioner

För VD erläggs pensionsavgift med 35 procent av lönesumman. Årets kostnad för pension till VD uppgick till TSEK 988 (963) inklusive särskild löneskatt. Något avtal om förtida pensionering finns ej. Övriga befattningshavare i företagsledningen 7 (7) personer omfattas av försäkringstjänstemännens pensionsplan, FTP. Årets pensionskostnad för dem utgjorde KSEK 2 583 (2 959) inklusive särskild löneskatt. Reservering är gjord med KSEK 1 106 (2 257) inklusive löneskatt som avser medarbetare födda 1955 eller tidigare och som faller utanför tryggandelagen.

Uppsägningstider och avgångsvederlag

Mellan bolaget och VD gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 24 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas mot andra inkomster. Vid uppsägning från VD:s sida utgår inget avgångsvederlag. För övriga befattningshavare i företagsledningen gäller en uppsägningstid enligt kollektiv avtalet, dock lägst 6 månader vid uppsägning från arbetsgivarens sida.

Ersättningsprinciper

Utgångspunkten för ersättningsmodellen är att den ska bidra till att skapa goda förutsättningar för Länsförsäkring Kronoberg att på ett tillfredsställande sätt utföra sitt uppdrag från ägarna. Ersättningsmodellen ska stimulera till goda prestationer och bidra till att göra Bolaget till en attraktiv arbetsgivare som kan konkurrera om rätt kompetens på marknaden. Ersättningsmodellen ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering samt medverka till Bolagets långsiktiga intressen. Målrelaterad ersättning finns som komplement till den fasta ersättningen för att uppmuntra och belöna goda prestationer som långsiktigt leder till att bolaget utvecklas positivt. Målrelaterad ersättning kan inte utgå till VD eller chefer i företagsledning.

För säljande medarbetare utgick provisionsbaserad ersättning till och med den 30 september 2018. Från och med 1 oktober 2018 har samtliga säljande medarbetare fast lön. Den provisionsbaserade ersättningen som gällde till och med den 30 september reglerades i lokala kollektivavtal.

Anställda inom Bolaget ska ha marknadsmässiga anställningsvillkor. Ersättningsarna ska därigenom vara i nivå med branschen på den geografiska marknad där Bolaget är verksamt. Utformning och nivå på ersättningar ska harmoniera med Bolagets värderingar, dvs vara rimliga, präglade av måttfullhet och väl avvägda, bidra till en god etik och organisationskultur samt präglas av öppenhet och transparens.

Beslut om ersättningar

Arvode till styrelsens ledamöter beslutas av bolagsstämman. Styrelsens ersättningsutskott fattar beslut om ersättning till VD. Ersättningar till övriga ledande befattningshavare beslutas av VD efter godkännande av ersättningsutskottet.

Not 36

ARVODEN OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

	2018	2017
KPMG		
Revisionsuppdrag	135	634
Skatterådgivning	50	27
Andra uppdrag	41	209
PWC		
Revisionsuppdrag	275	0
LFAB Internrevision		
Revisionsuppdrag	341	203
Summa arvoden till revisorer	842	1 073

I arvoden ingår mervärdesskatt på 25%.

Not 37

INTÄKTER OCH KOSTNADER PER FÖRSÄKRINGSKLASS

Belopp i KSEK	Totalt	Olycksfall & sjukdom	Motorfordon kasko	Motorfordon trafik	Brand- & annan egendomsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförs.
Premieinkomst, brutto	593 851	34 340	153 417	88 683	254 462	16 695	12 782	560 379	33 472
Premieintäkt, brutto	580 697	33 648	148 949	87 128	249 245	16 383	12 516	547 869	32 828
Försäkringsersättningar, brutto	-401 145	-27 658	-116 590	-63 454	-159 055	-6 277	-5 118	-378 152	-22 993
Driftskostnader, brutto	-104 775	-5 461	-17 385	-17 574	-57 180	-4 001	-2 846	-104 447	-328
Resultat av avgiven återförsäkring	-27 255	620	-1 559	-1 657	-21 247	-2 297	-1 115	-27 255	0
Skadeprocent brutto	69,1%	82,2%	78,3%	72,8%	63,8%	38,3%	40,9%	69,0%	70,0%

Noter till resultat- och balansräkning Belopp i KSEK

Not 38

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER OCH EFTER VERKSAMHETSÅRET

Styrelsen har beslutat att avsätta MSEK 40 i återbäring på 2018 års resultat. Genom att avsätta återbäring under högst 2 år skapas förutsättningar för en större återbäring till privat-, företags-, & lantbrukskunder samtidigt som en mer kostnadseffektiv distribution uppnås

Not 39

ÅTERBÄRING	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
IB Återbäring	63 369	3 002	63 369	3 002
Under perioden reglerad återbäring	-16	367	-16	367
Årets avsättning för återbäring	40 000	60 000	40 000	60 000
Summa avsatt för återbäring	103 353	63 369	103 353	63 369

Not 40

RÄNTESATS FÖR DISKONTERING AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

För skadelivräntor, inkl mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,05%. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikaffär och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,20%, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 0,60%, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Not 41

SKADELIVRÄNTOR	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	3 707	2 321	3 707	2 321
Utbetalda försäkringsersättningar	-4 813	-4 895	-4 813	-4 895
Överförda skadelivräntor	7 647	8 857	7 647	8 857
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-8 222	-6 576	-8 222	-6 576
Skaderegleringskostnader	0	0	0	0
Summa Skadelivräntor	-1 681	-293	-1 681	-293

Not 42

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att årets disponibla vinstmedel, SEK 2 577 452, jämte balanserad vinst, SEK 661 460 800:18, totalt 664 038 252 i moderbolaget balanseras i ny räkning.

Växjö den 14 mars 2019

Per-Åke Holgersson
Ordförande

Pär Aspengren
Vice ordförande

Evert Nylander
Personalrepresentant

Torbjörn Lennartsson
Personalrepresentant

Beatrice Kämpe Nikolausson
Verkställande direktör

Ronny Lindén

Per Jonsson

Maria af Trampe

Louise Manestam

Veronica Pettersson

Vår revisionsberättelse har lämnats 25 mars 2019
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Eva Fällén
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkring Kronoberg, org. nr 529501-7189

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkring Kronoberg för år 2018 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 14–17. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 10–52 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och resultaträkningen och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets och koncernens revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för räkenskapsåret 2017 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad den 26 mars 2018 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från

antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller misstag. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område

Värdering av avsättningar för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador utgör en väsentlig balanspost som baseras på beräkningar och bedömningar om framtida utfall av kostnaden för inträffade skador. Faktorer som beaktas vid bedömningen är bl a avvecklingstid och skademönster.

Bolaget använder vedertagna aktuariella metoder för beräkningarna av avsättningar för oreglerade skador. Bolagets avsättningar avser ett flertal olika produkter där egenskaper hos produkterna påverkar beräkningsmodellerna.

Se not 1 till årsredovisningen – Redovisningsprinciper (Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna samt Avsättningar för oreglerade skador), not 2 – Risker och riskhantering samt not 28 – Avsättning för oreglerade skador.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande utgjorts av: Bedömning av utformning och testning av effektiviteten hos

kontrollerna inom processerna för att beräkna oreglerade skador. Dessa kontroller avser bl a kontroller av indata, kontroller av aktuariella beräkningar, kontroller inom rutinen för skadereglering och bokföring.

Vår granskning har också omfattat bedömningar av använda aktuariella metoder och modeller. Vi har även utmanat och bedömt företagsledningens antaganden. Vidare har vi utfört egna beräkningar för att säkerställa att avsättningarna är rimliga. PwC:s egna aktuarier biträdde vid revisionen.

Särskilt betydelsefullt område

Värdering av finansiella instrument som värderas till verkligt värde i nivå 3

I värderingen av finansiella instrument i nivå 3 används icke observerbara indata för beräkningar av verkligt värde. Bolagets aktier i nivå 3 utgör en väsentlig del av balansposten aktier och andelar.

Se not 1 till årsredovisningen – Redovisningsprinciper (Klassificering av finansiella instrument) samt not 22 – Redovisade värden för finansiella tillgångar och skulder per värderingskategori.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Vi har granskat bolagets processer för värdering av nivå 3-innehav. Vi har även bedömt de modeller och metoder som bolaget använder vid värderingen.

För värderingar som är beroende av icke observerbar indata eller som kräver en högre grad av bedömningar har vi utmanat de antaganden och metoder som bolaget använt. Vi har även, baserat på bolagets värderingar, utfört kontrollberäkningar.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 4–13 samt 73 – 83. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen

av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten.

De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland

upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkring Kronoberg för år 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 14-17 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm utsågs till Länsförsäkring Kronobergs revisor av bolagsstämman den 22 mars 2018 och har varit bolagets revisor sedan dess

Stockholm den 25 mars 2019

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Eva Fällén

Auktoriserad revisor

Bolagets fullmäktige

Alvesta kommun	Hemort	Mandatperiod
Anna-Karin Aaby Ericsson	Alvesta	2018-2020
Jessica Dahl	Alvesta	2018-2020
Karl-Eric Johansson	Grimslöv	2018-2020
Björn Kjellsson	Moheda	2018-2020
Ulrica Söderström	Moheda	2018-2020
Karin Johansson	Växjö	2018-2020

Lessebo kommun	Hemort	Mandatperiod
Anders Jonsång	Hovmantorp	2018-2020
Frederik Kjellson	Hovmantorp	2018-2020
Inga-Britt Andersson	Skruv	2018-2020

Ljungby kommun	Hemort	Mandatperiod
Gunilla Johansson	Agunnaryd	2018-2020
Karin Klemedtsson	Agunnaryd	2018-2020
Carl Thestrup	Bolmsö	2018-2020
Lars Carlsson	Hamneda	2018-2020
Kjell Sjö Dahl	Hamneda	2018-2020
Micael Johansson	Lagan	2018-2020
Donald Carlsson	Ljungby	2018-2020
Bengt-Åke Hovnell	Ljungby	2018-2020
K-G Sundgren	Traryd	2018-2020

Markaryd kommun	Hemort	Mandatperiod
Henrik Hellström	Markaryd	2019-2021
Linda Eriksson	Markaryd	2019-2021
Aldin Turcinhodzic	Markaryd	2019-2021
Rune Gabriellson	Strömsnäsbruk	2019-2021

Tingsryd kommun	Hemort	Mandatperiod
Tommy Albinsson	Ryd	2019-2021
Anna Rungegård	Tingsryd	2019-2021
Thomas Mattsson	Urshult	2019-2021
Anna Gustavsson	Väckelsång	2019-2021
Tobias Holmkvist	Älmeboda	2019-2021

Uppvidinge kommun	Hemort	Mandatperiod
Leif Andersson	Norrhult	2019-2021
Lena Gustafsson	Åseda	2019-2021
Ingvald Törnqvist	Älgshult	2019-2021

Växjö kommun	Hemort	Mandatperiod
Anna Håkansson	Lammhult	2017-2019
Lennart Johansson	Lammhult	2017-2019
Anna Persson	Tävelsås	2017-2019
Bengt Olofsson	Tävelsås	2017-2019
Charlotte Malmqvist	Tävelsås	2017-2019
Stefan Jerkstål	Tävelsås	2017-2019

Växjö kommun	Hemort	Mandatperiod
Alexander Rydberg	Vederslöv	2017-2019
Ken Seiborg	Värend's Nöbbel	2017-2019
Charlotta Håkansson	Växjö	2017-2019
Diana Unander Nordle	Växjö	2017-2019
Eilon Fransson	Växjö	2017-2019
Gustaf Möller	Växjö	2017-2019
Helen Blomqvist	Växjö	2017-2019
Henrik Arnström	Växjö	2017-2019
Magnus Forslund	Växjö	2017-2019

Växjö kommun	Hemort	Mandatperiod
Maria Fülöp Blomstrand	Växjö	2017-2019
Martina Edenfalk	Växjö	2017-2019
Ola Esbjörnsson	Växjö	2017-2019
Patrik Arnesson	Växjö	2017-2019
Sara Almkvist	Växjö	2017-2019
Suzana Mocevic	Växjö	2017-2019
Thomas Denward	Växjö	2017-2019
Thomas Wahlquist	Växjö	2017-2019

Älmhult kommun	Hemort	Mandatperiod
Bengt Martinsson	Häradsbäck	2019-2021
Börje Arnoldsson	Häradsbäck	2019-2021
Anny Trulsson - Elheim	Älmhult	2019-2021
Bengt-Erik Eriksson	Älmhult	2019-2021
Eivor Aronsson	Älmhult	2019-2021
Gusten Mårtensson	Älmhult	2019-2021

Styrelse, revisorer och valberedning

Ordinarie ledamöter:	Mandatperiod
LANTBRUKARE Per-Åke Holgersson, <i>ordf.</i>	2018-2019
DIREKTÖR Pär Aspengren, <i>vice ordf.</i>	2018-2020
EGEN FÖRETAGARE Maria af Trampe	2018-2021
EGEN FÖRETAGARE Ronny Lindén	2018-2020
CFO Veronica Pettersson	2018-2021
REDOVISNINGSKONSULT Per Jonsson	2018-2019
LEGAL MANAGER Louise Manestam	2018-2019
VD Beatrice Kämpe Nikolausson	2018-2019

FÖRSÄKRINGSTJÄNSTEMAN	Mandatperiod
Evert Nylander, <i>personalrepr.</i>	2018-2019
BANKTJÄNSTEMAN	Mandatperiod
Torbjörn Lennartsson, <i>personalrepr.</i>	2018-2019

Revisorer	Mandatperiod
Ordinarie	
AUKTORISERAD REVISOR Eva Fällén	2019-2020

Valberedningen	Mandatperiod
Ordinarie ledamöter	
RÄDGIVARE Thomas Wahlquist, <i>sammank.</i>	2018-2021
FÖRETAGARE Henrik Hellström	2018-2020
FÖRETAGSLEDARE Anna Rungegård	2018-2021
FÖRETAGSLEDARE Micael Johansson	2018-2019
COACH Lena Gustafsson	2018-2019
FÖRETAGARE Martina Edenfalk	2018-2020
Ledamot Finansutskottet	
Per-Åke Holgersson	2018-2019
Beatrice Kämpe Nikolausson	2018-2019
Pär Aspengren	2018-2019
Tommy Danielsson	2018-2019
Ledamot Ersättningsutskottet	
Per-Åke Holgersson	2018-2019
Pär Aspengren	2018-2019
Louise Manestam	2018-2019

Revisionsutskottet utgörs av hela bolagets styrelse

Ledningsgruppen

Ledningsgruppen består av vd Beatrice Kämpe Nikolausson, chef affärsområde bank- och liv Johan Hördegård, skadeförhållande Mats Rolf, chef affärsområde privatförsäkring Hans Larsson, chef affärsområde företags- och lantbruksförsäkring Billy Söderqvist, ekonomichef Anders Bylin, HR-chef Monica Persson, hållbarhets- och kommunikationschef Sofia Ejlerstsson Mårdh och personalklubbens ordförande Torbjörn Lennartsson.

I ledningsgruppen tas övergripande operativa beslut rörande såväl bolaget som det gemensamma arbetet i Länsförsäkringsgruppen. Ledningsgruppens medlemmar har en viktig uppgift i att företräda bolaget såväl internt som i externa forum.

Ledningsgruppen fr v: Johan Hördegård, Torbjörn Lennartsson, Hans Larsson, Billy Söderqvist, Anders Bylin. Främre raden: Sofia Ejlerstsson Mårdh, Beatrice Kämpe Nikolausson, Mats Rolf, Monica Persson.

Styrelsen

Per-Åke Holgersson, ordförande

Född 1953. Invald 1995. Lantbrukare.

Övriga styrelseuppdrag: Svensk Fågels stiftelse, Korro Gård AB, Lantbrukets Brandskyddskommitté, ledamot i Länsförsäkringar ABs valberedning.

Pär Aspengren, vice ordförande

Född 1950. Invald 2014. Direktör.

Övriga styrelseuppdrag: Micki Leksaker AB

Tidigare erfarenhet: Vd Nordic E-commerce Group AB, vd Alwex Transport AB, vd Atea-Logistics AB, vd Atea Sverige AB, vd Mirror-Trading AB, WM-data AB, ASG-koncernen.

Beatrice Kämpe Nikolausson

Född 1972. Anställd 2014. Vd Länsförsäkring Kronoberg.

Övriga styrelseuppdrag: Länsförsäkringar Bank AB, Länsförsäkringar Gruppliv Försäkrings AB, Hällefors Tierp Skogar AB, LF Affärsservice Sydost AB, Långgården AB, Länsförsäkring Kronoberg Skog AB, Lejonet Fastigheter AB, Astrad Fastigheter AB, Linneus Fastigheter AB, Hjalmar Petri-koncernen, Bergvik Skog AB, Micki Leksaker AB, **Tidigare erfarenhet:** Södra Skogsägarna, Södra Cell AB, Alstom Power Sweden AB, Munksjö Aspa Bruk AB.

Per Jonsson

Född 1965. Invald 2008. Auktoriserad redovisningskonsult, jord- och skogsbrukare. Egen redovisningsbyrå.

Övriga styrelseuppdrag: Merit ekonomi & juridik AB (ordförande), flertalet styrelseuppdrag inom vilt- och jaktvårdsorganisationer.

Tidigare erfarenhet: LRF Konsult AB.

Ronny Lindén

Född 1952. Invald 2017. Egen företagare.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseordförande i GBJ Bygg AB, GBJ Bygg Väst AB, Stillman & Partners Fastighetsförmedling AB, Ronny Lindén Consulting AB, Proliv Kronoberg.

Tidigare erfarenhet: Kontorschef SEB, Kontorschef och bankchef Sparbanken Kronan, Bankchef Swedbank, Marknad Växjö Lakers.

Maria af Trampe

Född 1960. Invald 2005. Egen företagare.

Övriga styrelseuppdrag: Trampes AB, Gransholms Herrgård AB.

Tidigare erfarenhet: Företagsbank 1984-2003.

Louise Manestam

Född 1967. Invald 2010. Legal Manager.

Övriga styrelseuppdrag: Trygghetsrådets Advisory Board, Svensk Handels förhandlingsdelegation, Korp-fjället Vind AB, Kvarnforsen Nät AB, Glötesvålen Vind AB, Älmhults Terminal AB.

Veronica Pettersson

Född 1970. Invald 2018. CFO, Ekamant Group, Markaryd

Övriga styrelseuppdrag: Ledamot i Ekamant Abrasives Shenzhen (Kina).

Tidigare erfarenhet: Platschef och vVD Hörberg Petersson Tronic AB, Ljungby. CFO, HP Tronic Group. Styrelseledamot och delägare. Bakgrund från revision, lärare i företagsekonomi på Ekonomihögskolan i Växjö, fastighetsmäklarassistent.

Torbjörn Lennartsson, personalrepresentant

Född 1959. Privatrådgivare Affärsområde Bank.

Övriga styrelseuppdrag: Personalklubben Länsförsäkring Kronoberg (ordförande).

Tidigare erfarenhet: Banktjänsteman sedan 1980 på Länsförsäkring Kronoberg sedan 2007.

Evert Nylander, personalrepresentant

Född 1954. Distriktschef Lantbruk.

Övriga styrelseuppdrag: Personalklubben Länsförsäkring Kronoberg (vice ordförande).

Tidigare erfarenhet: Bröderna Petersson Byggnadsfirma, Länsförsäkring Kronoberg sedan 1989.

Fr u: Evert Nylander, Torbjörn Lennartsson, Veronica Pettersson, Maria af Trampe, Pär Aspengren och Ronny Lindén. Främre raden: Louise Manestam, Per-Åke Holgersson, Beatrice Kämpe Nikolausson och Per Jonsson.

Styrelsens arbetsordning

Vid bolagsstämman 2018 omvaldes följande ordinarie styrelseledamöter i bolaget för en tid av ett år: Per-Åke Holgersson, Älmeboda, och för en tid av tre år: Maria af Trampe, Gemla. Veronica Pettersson, Lagan valdes in som ny styrelseledamot för en tid av tre år. Styrelsen består av sju stämموvalda ledamöter, vd samt två personalrepresentanter.

Bolagets Compliance Officer är sekreterare i styrelsen. Styrelsen har beslutat om en arbetsordning och instruktion för vd som reglerar styrelsens arbetsformer samt ansvarsfördelning mellan styrelse och vd såväl som formerna för den löpande rapporteringen. Styrelsesammanträdena förbereds av vd i

samråd med övriga funktioner i verksamheten. Styrelsen har under verksamhetsåret 2018 sammanträtt vid tio tillfällen. Flertalet av mötena har ägt rum på huvudkontoret i Växjö. Vid styrelsemötena har bolagets mål och strategier behandlats såväl som affärsplan och budget. Styrelsen följer löpande bolagets ekonomiska utveckling, innefattande bl.a. försäljning, skadeutfall, kapitalförvaltning och resultatutveckling. Via de centrala funktionerna för riskkontroll och compliance får styrelse och vd löpande rapportering avseende bolagets hantering av risk och regelefterlevnad. Styrelsen har även ett revisionsutskott, ett finansutskott och

ett ersättningsutskott. Revisionsutskottet ska följa upp den interna styrningen och kontrollen i bolaget och till styrelsen bland annat föreslå granskningsområden för internrevisionen. Ordförande i revisionsutskottet är Per-Åke Holgersson. Finansutskottet ska vara rådgivande till vd avseende bolagets kapitalförvaltning. Ordförande i finansutskottet är Per-Åke Holgersson. Styrelsens ersättningsutskott fattar beslut om ersättning till vd. Ersättningar till övriga ledande befattningshavare beslutas av vd efter godkännande av ersättningsutskottet. Ordförande i ersättningsutskottet är Per-Åke Holgersson.

Samverkan som stärker Länsförsäkring Kronoberg

Länsförsäkring Kronoberg äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB.

För våra kunder är vi alltid lika lokala – Länsförsäkring Kronoberg har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

1. Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkring Kronoberg äger 2,3 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkring Kronobergs konsolideringskapital.

2. Styrkan i varumärket

Styrkan i Länsförsäkringars varumärke är resultatet av ett varumärkes- och värderingsarbete som varit konsekvent och långsiktigt. Varumärket är ett sätt att leva och uppträda i kontakt med kunderna och med det lokala samhället i övrigt. Varumärket är fortsatt mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Kantar Sifos anseendeundersökning 2018 visar att Länsförsäkringar har det åttonde högsta anseendet av alla svenska företag – en lista som toppas av Volvo och Ikea. Länsförsäkringar har också under många år legat högt upp när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag – den senaste mätningen visade landets högsta kundnöjdhet inom både bank, försäkring och fastighetsförmedling.

3. Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar Fondliv är länsförsäkringsgruppens fondförsäkringsbolag och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Bolaget erbjuder pensionssparande främst inom tjänstepension. Länsförsäkringar Fondlivs produkter distribueras via länsförsäkringsbolagen, franchise och oberoende försäkringsförmedlare. Kunderna erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars rekommenderade fondutbud består av 38 fonder med eget varumärke och 52 externa fonder. Utöver det rekommenderade utbudet erbjuds 41 fonder i ett utökat fondutbud. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas till stora delar av externa förvaltare. Länsförsäkringar Fondliv förvaltar 126 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

Länsförsäkringar Liv, som är stängt för nyteckning sedan 2011, förvaltar traditionell livförsäkring åt sina kunder i fyra bestånd; Nya Trad, Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension. De flesta

kunder med Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension har möjlighet att byta sina befintliga försäkringar till Nya Trad. Länsförsäkringar Liv förvaltar cirka 109 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

4. Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank grundades 1996 och är idag Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten bedrivs enbart i Sverige och marknadspositionen fortsätter att stärkas kontinuerligt. Strategin är att erbjuda banktjänster till länsförsäkringsgruppens kunder och utgår från Länsförsäkringars starka varumärke och den lokala förankringen. Målet är att med en låg risk ha en fortsatt god tillväxt i volymer och lönsamhet, de mest nöjda kunderna och fler kunder som har både bank och försäkring hos Länsförsäkringar.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda bankkunder på privatmarknaden för femte året i rad. Länsförsäkringar Bank har också de mest nöjda bolånekunderna.

5. Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring och är marknadsledande i Sverige. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som nära, innovativa, engagerade och enkla byggt ett starkt varumärke i Sverige. Nu pågår arbetet med att etablera Agrias varumärke på de övriga fem marknaderna med samma framgångrika koncept. En viktig del av Agrias affärsmodell är nära samarbeten med djurägarorganisationer.

6. Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och grupp-försäkringsområdet, mot såväl företags- som privatsegmentet. Bland erbjudandena som utvecklas finns produkter som liv-, sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring, samt bolåneskyddet Bo kvar.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälsotjänster och personligt samtalsstöd. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa. Bolåneskyddet är ett viktigt sätt att bidra till våra strategiska bolånekunders ekonomiska trygghet.

7. Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkring Kronoberg betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabila, något som gynnar Länsförsäkring Kronobergs kunder.

8. Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa båda bolag deltar Länsförsäkring Kronoberg med ägarandelarna 1,9 respektive 4,0 procent. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för Länsförsäkring Kronoberg och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet gentemot försäkringsförmedlarna.

9. Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete i syfte att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och att öka värde för kunderna. Utvecklingsarbetet bedrivs alltid från kundbehov och länsförsäkringsgruppens gemensamma strategier och affärsplaner och fokuseras dels på utveckling av kundmötesplatserna, dels på produkter, tjänster och funktioner för länsförsäkringsbolagens sakförsäkringsaffär.

Utveckling av kundmötesplatserna

Arbetet har under året fokuserats på utveckling av den proaktiva kunddialogen, förbättringar av kund- och medarbetarupplevelser genom ökad automatisering och digitalisering samt ständiga förbättringar av kundmötesplatserna. Specifika satsningar har gjorts för att utveckla företags- och skadekundmötet.

Kunddialogen har utvecklats genom nya och bättre analysmöjligheter samt genom införande av ett nytt verktyg för proaktiv och automatiserad kundbearbetning. Tillsammans har detta skapat möjligheter att ge kunderna relevanta erbjudanden vid rätt tillfälle. Vilka kunder som fått vilka erbjudanden återkopplas också till kundhanteringssystem, för att ge handläggare en samlad bild av kommunikationen med enskilda kunder. De kanaler som initialt stöds för denna marknadsbearbetning är e-post och SMS, fokus har inledningsvis lagts på privatkunderna. Viktiga delar i det fortsatta arbetet är att kunna använda fler kanaler samt att fokusera på företagskampanjer.

Kund- och medarbetarupplevelsen har förbättrats genom det pågående införandet av "on-line"-mötet vilket ger möjlighet för kund och rådgivare att dela skärm "över nätet". Det som visas på skärmen är den utvecklade behovsguiden som syftar till att fånga och behålla kundens intresse. Upplevelsen för de kunder som använder den digitala brevlådan Kivra har förbättrats genom att Länsförsäkringar nu kan distribuera dokument i denna kanal. I ett första steg för de produkter som hanteras i det nya sakförsäkringssystemet, arbetet med att göra detta möjligt för fler produkter pågår.

För att förbättra medarbetarupplevelsen har en kartläggning av arbetssätt och behov i kundmötet gjorts för prioriterade roller. Det har gett underlag för ständiga förbättringar av kundmötesplatserna och ger också viktigt underlag för det mer långsiktiga förflyttningsarbetet.

Företag kan nu ges access till Mina sidor utan att behöva besöka ett kontor. I ett första steg är detta möjligt för enskilda firmatecknare och arbetet med motsvarande möjlighet för samtliga företag fortsätter tillsammans med andra åtgärder för förbättra digitala tjänster för företag. Under året har också insiktsarbete bedrivits inom det

expansiva segmentet kunskapsintensiva tjänsteföretag, det i syfte att få underlag för produkt- och tjänstutveckling och proaktiv marknadsbearbetning.

Kunderna kan nu se sina anmälda motorskador i Länsförsäkringars app. Grundläggande information visas för såväl pågående som avslutade skador och det är också möjligt att enkelt komplettera pågående motorskador. Detta är det första steget i det pågående viktiga arbetet med att ge kunderna möjlighet att kunna följa hanteringen av en anmäld skada i de digitala kanalerna.

Under året har det också blivit möjligt att anmäla fler skador i appen, till exempel reseskador. Risken för bedrägeri i samband med skadeanmälan har också minskats genom att kunderna nu måste identifiera sig med BankID i samband med skadeanmälan på hemsidan. Hemsidan har också kompletterats med ytterligare skadeguider för att generellt underlätta kundernas skadehantering. Guiderna beskriver hur kunden kan agera då självbetjäningstjänster används och också hur en skada normalt hanteras.

De digitala kanalerna, Länsförsäkringars hemsida, Mina sidor samt appen, utvecklats ständigt för att förenkla och förbättra kundupplevelsen. Bland förbättringarna på Mina sidor märks den personliga menyn med egna inställningsmöjligheter, snyggare och enklare startsida, bättre möjlighet att sortera och hantera transaktioner och enklare hantering av Swish. I appen har det till exempel blivit möjligt att bli bankkund digitalt eller att beställa vädervarningar från SMHI i form av "push-notiser". Säkerheten har också höjts genom att inloggning via PIN-kod ersatts med BankID, det gäller såväl Mina sidor som appen.

Vi finns nära kunderna i hela Kronobergs län

Länsförsäkring Kronoberg är ett kundägt och lokalt bolag med verksamhet över hela länet. Huvudkontoret i Växjö och lokalkontoren i Ljungby och Älmhult erbjuder komplett service inom försäkring, skadeservice, bank och fastighetsförmedling. På de tre kontoren jobbar totalt över 100 medarbetare.

Alla medarbetare och ombud har en sak gemensamt. De jobbar med kundernas bästa för ögonen. Och som kund har du aldrig långt till Länsförsäkring Kronoberg – det kundägda bolaget nära dig.

KONTOR

Växjö, Kronobergsgatan 10, tel 0470-72 00 00

Ljungby, Storgatan 26, tel 0372-666 30

Älmhult, Norra Esplanaden 11, tel 0476-565 60

E-post: info@LFkronoberg.se

LFkronoberg.se

**Länsförsäkring
Kronoberg**

